

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A nép megélhetése.

Budapest, január 30.

Mikor beáll a tél, mikor az éjszakai hideg fehér lombokkal ékesíti fel a fákat és jégvirágokat karcol az ablakokra, akkor szomorú hírek érkeznek a vidékről ide a főváros fényes palotái közé. Ma már nemcsak a Felvidékről, Erdélyből, hanem a Dunántúlról s az egykor aranytermő kalászkodat érlelő Alföldről is. A nyomoruság, az éhezni embereket sóhajai jutnak ide hozzánk, úgy, hogy mikor itt a csillároktól ragyogó termekben felhangzik a báli zene vidám melódiája, akiknek van még szívük, lelkük, azok úgy hallják, mint hogyha abba beleszűrődnek elkényszeredett, elapadt emlőjű asszonyok és elaszott gyermekek sirámas zokogása. Az éhség, a nyomoruság nyomán feltámad a nyavalyáknak egész serege, mely megtizedeli a keservében magára hagyott népet, pedig régen megmondta a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István, hogy olyan kevesen vagyunk magyarok, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni. Egy két esztendő előtt a nagy inség miatt Erdélyben kiütött a legszörnyűbb betegség, a pellagra. Az embereknek a végtagjai, a keze, lába elváltak a test törzsétől. Ennek a betegségnek ezer és ezer jó székely vérünk esett áldozatul. Az inséges élet miatt óriási fészékek a halálozások számaránya és esőkent a szaporodás. Ez a képe ma az egykor Kánaán földjének nevezett, boldog Magyarország.

Az előző kormány és e kormány egyik, a köztisztviselőkre legérdemesebb tagja, Darányi Ignác igyekezett, dolgozott, fáradozott, hogy ezt az országos nyomoruságot nemcsak hogy enyhítse, hanem hogy eloszlassa. Ezért látta el az inséges népet kenyérszállatokkal, fajbaromfiakkal. Ezért hasított ki nekik a Felvidéken és Erdélyben havasi legelőket. Ezért indította meg a telepítési és parcellázási akciót, melyből azonban az ő távozásával — úgy látszik — nem lesz semmi. És ezért teremtette meg a nép teli, hasznos hajtó, keresetet biztosító foglalkoztatására a háziipari szaktanfolyamot, úgy, hogy ma már a háziipari foglalkozással ezer és ezer család keresi meg kenyerét Magyarországon. Hogy a háziipari cikkek keresletre és piacra találjanak, a kereskedelmi kamarák részére, háziipari cikkek vásárlására ketszáz ezer koronát eszközölt ki. És mindennek most vége van. Az új Tisza-kormány lehetete, mint az égető szirokkó, egymásután pörzsöli le az előző kormány minden üdvös, hasznos alkotásait s ezek között, most a magyar háziipar létezésé ellen intéz támadást, megtámadván ezt alapjaiban. Erre vonatkozólag kitűnő lapjaink, a *Hazánk* mai számában a következőket jelenti:

«A mezőgazdasági háziipari tanfolyamok szervezésével és felügyeletével megbízott kormány-

biztos jelentése szerint az idén vagy tizenhat-ezer mezőgazdasági munkás látogatja a háziipari tanfolyamokat, amelyeken kosár- és seprőkötésre, szalma-, gyékény- és sálonszóra, faragómunkára, méhkasok, gyümölcs-csomagoló ládák készítésére és mi más egyéb, a mezőgazdasággal összefüggő háziiparra oktatták be őket. Az eredmény tehát nem nagy eltérést mutat a tavalyival szemben, vagyis egyformán örvendetes s ha visszaemlékeznek az olvasó *Darányinak* egyik legutolsó miniszteri aktusára, melylyel a mezőgazdasági háziiparban előállított cikkek értékesítésének lendületet akart adni, mindenki megnyugvással gondolna arra, hogy ime egy vigasztaló pont mai hányatott helyzetünkben, mely a nemzeti fejlődés folytonosságát jelenti. *Darányi* ugyanis belevonta a kereskedelmi kamarákat a háziipari akcióba s állami pénzből vagy kétszáz ezer koronát helyezett nekik költsébe háziiparcikkek vásárlására. Ez tehát semmiképpen sem jelenti azt, hogy az állam a mezőgazdasági háziipart ugyszólván ki akarná vásárolni, hanem biztatásnak, lelkesítésnek nem megvetendő. Most pedig a kereskedelmi kamarák ülésein sorra felolvassák *Tallian* földművelésügyi miniszter leiratait, hogy a háziipar állami támogatásából nem lehet semmi, mert az *ex-lex* miatt a megfelelő összeg nem áll a kormány rendelkezésére. Ezt a megokolást olvasván, az ember könnyen arra a gondolatra juthat, hogy ezzel a kormány a politikai válság káros hatását akarja illusztrálni oly körben, ahol nem politizálnak, hanem dolgoznak és olyan, aránylag csekély összeg megvonásával, mely az államkincstárt éppen nem hozná zavarba. Ha ezek a körök ilyen hivatalos felkínáláshól belekóstolnak a politikába, akkor követelni fogják, hogy a kormány, mint a katonákat s az udvari lakájokat, őket is elertassa, mert ha más nem, hát a szocialisták kitanítják őket, hogy a kormány a katonai kiadásokat az *ex-lex* dacára is folyósította. Mi nagyon tudjuk, hogy az *ex-lex*-állapot sok millió koronával csökkentette az állam bevételeit az 1902. év eredményével szemben, ezt a helyzetet veszedelmesnek és minél hamarabb megszüntetendőnek tartjuk, de még sem tartjuk a kormány részéről szerencsés eljárásnak, hogy a politikai kényszerhelyzetre való hivatkozással kérkedjék, hogy tehetetlenségével a szocialista izgatásnak anyagot és kedvező alkalmat szolgáltatasson.»

Tehát a kormánynak nem áll megfelelő összeg rendelkezésére a háziipar támogatására. Nincs pénze arra, hogy a szegény nép nyomorán a háziipar támogatásával segítsen. Nincs pénze arra sem, hogy az állami közmunkák elrendelésével kenyeret adjon a napszámos nép ezrei és tízezreinek. Hanem arra van pénze, hogy a kiszolgált minisztereknek busás nyugdíjakat fizessen. Avra is van pénze, hogy tömegesen új főispánokat nevezzen ki s más főispánokat tömegesen nyugdíjazzon. Mikor ezek az urak minden hó elsején nyugtájukkal odaállanak az állampénztár elé, ezeknek nem mondják, hogy az *ex-lex* miatt a nyugdíjnak megfelelő sok száz-ezeres összeg nem áll a kormány rendelkezésére. Ezeket a kiszürkült, kegyelmes és méltóságos urakat kifizetik azonnal és pontosan. Kér-

dezzük ezek után, hogy ki játszik most a szocialista izgatók kezére az ilyenféle kormányzati cselekedetekkel? Azt hisszük, hogy erre felesleges is a felelet. Kolonicsnak elve az volt, hogy először szegénynek kell tenni Magyarországot, azután meg lehet vásárolni. Most már elég szegény ez az ország. Annnyira szegény, hogy fiainak sem képes kenyeret adni. Kérdezzük gróf Tisza István miniszterelnököt, hogy az ő elve meg az-e, hogy még szegényebbé kell tenni Magyarországot, hogy azután az osztrák uralom részére még könnyebben megvásárolható legyen?

Budapest, január 30.

A képviselőház — tekintettel a delegáció tárgyalásaira — három hétig nem tart ülést. A legközelebbi ülés, a delegációk befejezése után való legközelebbi napon lesz. Napirendre a Ház munkaprogramjának megállapítása van kitűzve.

Új főispán. A hivatalos lap mai száma a következő királyi elhatározást közli:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Haller János* grófot Háromszék vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1904. évi január hó 24-én.

Ferenc József s. k.

Gróf *Tisza István* s. k.

Lemondott delegátusok. Gróf *Andrássy* Tivadar és gróf *Khuen-Hédervary* Károly, akik mindketten külföldi üdülő uton időznek — mint a M. T. L. értesül — delegátusi tagságukról lemondtak. Az ügyrend értelmében helyükre *Pildner* Ferenc és *Semsey* Boldizsár póttagok fognak behivatni.

Igazolt mandátumok. A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma délelőtt háromnegyed 10 órakor ülést tartott, amelyen miután *Szentiványi* Árpád a bizottság elnökségéről arra való tekintettel, hogy a szabadelvű pártból kilépett, lemondott, a bizottság elnökévé *Vörös* Lászlót választották meg. Ezután a bizottság *Vörös* László elnökelete alatt tárgyalás alá vette és megvizsgálta *Makfalvai* Géza és *Telecsky* Kristóf megválasztott képviselők megbízólevelét és miután a megbízóleveleket rendben találta, nevezett képviselőket a kérvényezésre meghatározott 30 nap fenntartásával igazolt képviselőnek jelentette ki. Végül megvizsgálta a horvát tartománygyűlés által kiküldött *Krajcsavics* Ottó megbízólevelét és nevezett végleg igazolt képviselőnek jelentette ki. A bizottság erre vonatkozó jelentését a ház mai ülésén beterjesztette.

A magyar címer az egyesületi pecsételen. Az ország címerének magánosok vagy testületek, egyesületek által pecsétben vagy címtáblán való használata régóta szabályozva van, de az idevágó intézkedéseket eddig, különösen az egyesületi alapszabályok elbírálásánál és jóváhagyásánál a különféle fórumok nem kezelték egyöntetűen. Gróf *Tisza* István miniszterelnök, belügyminiszter — mint a «Bud. Lev.» jelenti — hogy a címerhasználati engedély egységesen kezeltesék, úgy intézkedett, hogy ezentúl minden olyan ügy, amely az egyesületeknél a magyar címer használatára vonatkozik, addig végleg egyik miniszteriumban se nyerjen elintéztést, míg azt hozzá fel nem terjesztették s az ő hozzájárulását meg nem kapta.

A zárszámadási bizottságból. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután 1 órakor Schmidt József elnöklété alatt ülést tartott, amelyen az előadók választották meg. A bizottság előadó-jegyzőjéül Horánszky Lajost választotta meg. Az egyes tárcák előadóival a következők jelöltettek ki: pénzügyi és kisebb tárcák Horánszky Lajos, belügy Mayer Károly, földművelésügy Sziklay Ede, kereskedelemügy Nagy Sándor, vallás- és közoktatásügy Kresmarik János, igazságügy Haydin Imre, honvédelemügy Bay Lajos.

Krónika.

Budapest, január 30.

A szabadelvű párt tegnap este értekezletet tartott, melyen gróf Tisza István a Smialovszky Valér által előterjesztett pártközi értekezletre vonatkozó indítvány ellen nyilatkozott. A béke galambját ezzel ismételtén elröpítette gróf Tisza István a parlament tájékról. A kormányelnök azzal argumentált, hogy egy jóléti-bizottság kiküldése a béke helyreállítására egyrésztől meddő kísérlet volna, másrésztől a többség gyöngeségét jelentené. A kormány — ugymond — tisztában van a helyzettel s majd a delegáció ülésezése után fogja előterjeszteni javaslatait a helyzet orvoslására. Ezeket a javaslatokat nem ismerette meg leghensőbb hívei közül sem senkivel s így nem is tájékozódhatott senki arról, hogy gróf Tisza István két-három hét után mit akar tenni tulajdonképpen. Ismét hangsúlyozta, hogy az ellenzék legnagyobb pártja leszerelt s most a nagy kormánypart csak egy elenyésző kisebbséggel áll szemben, melyet, hogy az egységes többség a törvény keretén belül le fog gyűrni, arra való reménységét újból kifejezte. Ezen előzmények után történt, hogy a kormánypart ma a képviselőházban is leszavazta Smialovszky békére törekvő közvetítő indítványát. Érdekes volt a miniszterelnöknek az a kijelentése is, hogy a jövőben még az interpellációkra adandó válaszok előtt is kikéri pártjának véleményét. Ezt a kijelentést természetesen megélték, de voltak olyanok is, akik úgy vélekedtek, hogy ez a vélemény azután nem lehet más, mint a pártvezér véleménye.

Smialovszky Valér indítványát — mint azt némely lap hirdette — nem a volt nemzeti pártiaknak megbízásából tette meg. Apponyiek jól tudják, hogy a parlament pártokat nem ismerhet s így a Ház pártközi konferencia dolgában nem intézkedhetik. Mindazonáltal megütközéssel értesültek arról, hogy gróf Tisza István Smia-

lovsky Valér indítványának elvetését javasolta. Ebből azt következtetik, hogy a kormány a békes megoldásra nem törekszik többé. Ami pedig a házszabályrevíziót illeti, abban a véleményben vannak, hogy ez csak az összes pártok meggyezésével vihető keresztül, amire nézve gróf Tisza István miniszterelnök annak idején ígéretet is tett. Ha azonban Tisza ebben a kérdésben ígéretét megszegné és erőszakosan akarná keresztülvinni a házszabálymódosítást, akkor szemben találná magát a szabadelvű pártból kivált volt nemzeti pártiakkal is, annak dacára, hogy az ő nézetük ma is az, hogy át kell bocsájtani a legszükségesebb törvényjavaslatokat, hogy alkalmat adjanak Tiszának a további cselekvésre, amikor Eötvös Károly szerint is kitűnik, hogy Tisza István a nemzet érdekei képviselőjében az a legény-e a csárdában, aminek magát hirdette.

A függetlenségi Kossuth-pártban — különösen Polónyi Géza — tudni vélik gróf Tisza István miniszterelnök terveit. Eszerint a kormányelnök minden egyéb javaslat félretételével most már indemnitást kérne. Ha ezt nem kapná meg, akkor ex-lex-ben is feloszlata az országgyűlést. Ekkor állana elő egy különös szituáció. Vannak ugyanis a képviselőház tagjai közül igen sokan, akik nem tartják törvényesnek az ex-lex-ben való feloszlást. Ezek azután megjelenének az ex-lex választások után tartandó üléseken is a tisztelt Házban. Hogy ezekkel az urakkal — akik nem is mennének bele az új választás esélyeibe — azután mit csinálna Tisza István, az az ő dolga. Valószínűleg kivezetné őket a képviselőházból rendőri hatalommal, ami azután az ország többi részében ismét nagy izgalmakra adna okot.

A néppárt Smialovszky indítványának elvetése után harera készül a delegációban — Pitreich ellen. A Szederkényi-párti obstruálók pedig tovább is obstruálnak. Úgy látszik mindezekből, hogy itt mindenki a békét hirdeti, de mindenki új harcokra készül. Olyanféle ez a mi állapotunk most, mint a japán-orosz konfliktus. Oroszország is békét akar, Japán is, de azért mégis megdörögnélnek az újabb romokat, újabb pusztulást teremtő ágyuk.

A képviselőház folyosójáról.

Végképp eloszlott immár a békére irányuló remény és őszintén be kell vallani, hogy ennek inkább a baloldalon örülnek, mint a jobboldalon.

Az obstrukció hívei valóságban ujjonganak a szabadelvű párt tegnapi határozata felett, amely szerint Smialovszky indítványát napirendre nem tűzik ki és így a küzdők nem kerülnek abba a kellemetlen helyzetbe, hogy magyar vezényleti nyelv nélkül legyenek kénytelenek leszerelni.

A jobboldalon ellenben szívesen látták volna a pártközi konferencia egybehívását, mert ettől azt remélték, hogy a parlamenti rend legalább jó hosszú időre biztosítva volna. Mégis kénytelenek voltak a miniszterelnök azon kívánsága előtt meghajolni, hogy az indítványt elvessék, mert a miniszterelnök immár elérkezettnek véli az időt a cselekvésre és az obstrukció teljes megsemmisítésére. Ha pedig elfogadná a pártközi konferenciát, akkor alávétne magát az összes pártok akaratának és így a szabadelvű párt volna megalázva, mert kénytelen volna a szerint cselekedni, amint azt a kisebbség diktálja.

Vannak azonban a szabadelvű pártban mégis olyanok, akik nem adták fel a béke megvalósulásának reményét és erősen bizakodnak a delegáció ülései alatt beálló parlamenti szünetben, mert azt hiszik, hogy ez idő alatt tárgyalásokat lehet folytatni az ellenzékkel, sőt sokkal több kilátással mint a rendes ülések idejében.

A pártnak nagy része azonban a teljes megsemmisítés mellett van és tudni szem akar az ellenzékkel folytatandó tárgyalásokról. A kik tehát ennek dacára egyezkedni akarnak és fognak, azok ezt csakis a maguk szakállára tehetik és nem a szabadelvű-párt megbízásából és nevében.

A jobboldal harcias hangulatára vall az a hír is, hogy az elnök a legközelebbi ülés napirendjére nem fogja az ujoncjavaslatok tárgyalását kitűzni, hanem a képviselőház jövő munkarendjének megállapítását. A beavatottak szerint a napirendi ülést megállapítása alatt rejlik az a sokszor hirdetett «*schnellsieder*» szerű tárgyalási menet, amely azután a függőben levő javaslatok gyors elintézését fogja eredményezni.

Ismételtén szóba került a néppárt magatartása. Élénk diskuszió tárgya volt ugyanis az a körülmény, hogy a miniszterelnök bécsi útja óta a néppárt egyetlenegy szónokot sem küldött a vitába és ezt a tényt akképpen kommentálták, hogy a párt «illetékes helyről» eredő intés következtében elállott a további obstruálástól. Ez az egyedüli oka annak, hogy a kormányelnök nem hajlandó most már alkudozásokba

Katinka grófnő.

(Operett 3 felvonásban. Irtá: Faragó Jenő. Zenéjét szerző: Hüvös Iván. Először adták a Népszínházban január 29-én.)

A «Vándorlegény»-t és «Menyecskék»-et követő próbálkozások után tegnap ismét sikerült napja volt a Népszínháznak: Faragó Jenő és Hüvös Iván operettje, a *Katinka grófnő* szép sikerrel állotta ki az első előadás tűzpróbáját, volt taps egészen a vasajtónyitásig, volt virágáradat, szóval a premiér a zajos siker külső jelei között folyt le.

Örömmel telik benne, hogy eredeti darab sikerült ily jól. Operett-színpadjaink még mindig erősen a külföld, nevezetesen pedig a lejárófélben levő angol operett hatása alatt állanak s hazai szerzőink is rátevének még néha erre a kitaposott ösvényre. A romantika azonban hála az égnek, kezd már tért hódítani s hogy ez a jövő műtája, mutatja egy-néhány újabb regényes operett sikere és tartós hatása. Szóval a romantika újjáéledése következik el, azonban nem a Rip van Winkle-é, hanem egy újabb, modernebb műfajé, melyben kevesebb a limonádés szentimentalizmus s több a színezés, a széles hangulat. S hogy ebben az irányban a magyar tárgyú romantikának igen nagy szerepe lesz: kézenfekvő dolog.

Faragó Jenő, a «Katinka grófnő» szövegírója szemmel láthatólag közeledik a jövő eme diadalmas irányzatához. Casanovája még tévelygés az angol s a régi romantikus műfaj közt, de a *Katinka grófnő*-ben már megüti az igazi hangot. Környezetért még idegenbe megy, bár a darab nyugodtan játszhatnék

idehaza is valamelyik tetszés szerinti lovag-korszakban, sőt alakjai, pl. a marcona Ulászló-és szinte kívánczik magyar levegő után, de a librettó általában ügyes és jó színpadi érzékkel megcsinált munka. Meséje röviden a következő:

Gróf Romanovszky István (Irsai) és felesége (Kreszányi S.) leányukat, Katinka grófnőt (Küry) egy gyöngélméjű roskadozó aggastyánhoz, Teofil herceghez (Kovács) akarják hozzá erőszakolni. A kis leány hallani sem akar a csuf emberről. Ősei arcképei előtt könyörög, szabadítsák meg ettől a rettenetes kísértettől s vigyék ki, hogy Pető diáké (Kömölőssy E.) lehessen. Egyszerre álom vesz erőt rajta, egy karosszékekben elszunnyad s ime — álomban — meglepednek a régi képek, a daliás leventék, dus ruházatu nagyasszonyok kilépnek az aranyozott keretből s teljesítik bájos kicsi unokájuk kívánságát. Megakadályozzák az esküvőt s lovagi tornára hívják a kis grófnő kezére pályázókat. A tornán gazdája vértében Ján, Ulászló szolgája áll ki s legyőzti magát Pető diák által. Ekkor azonban a kétségbeesett Katinka, ki nem tudja, hogy a csillogó páncél szíve szerelmét rejtegeti, maga akar megvívni vele. Pető nem tud ellentálni, védekezés nélkül adja meg magát bájos legyőzőjének. Az utolsó felvonásban Katinka felébred s ime az arcképek csendesen mosolyognak le a lovagterem faláról. Egyet azonban — Ulászló lovagét — az éjjel villám sujtotta le. A megrémült szülők ezt a sors intésének tekintik s Katinka Pető diáké lesz.

A szöveghez Hüvös Iván szerzett zenét, mely nem éri el a librettó színvonalát. Mint dilettáns zenét általában elfogadhatónak mondhatnánk, de a zene-

irodalmi igényeket nem elégíti ki. Hüvös Ivánna kevés az invenciója s néha önkritika nélkül megy idegen eszmék után. A kissé egyhanguan, de azért határos módon hangszerelt tömegjeleneteknek még volt a hatásuk, ugyszintén egy-néhány dalnak is, melyeket Küry Klára és Komlóssy Emma művészetükkel s énektudásukkal emeltek érvényre.

Az előadás élénk s jól lüktető volt, jelölül annak, hogy a darabot jókedvű s precíz munka érezte meg. A színház igen szépen állította ki a darabot, melynek egyes képei, például az arcképcsarnok, a lovagi torna látványosságzámba mentek.

A szereplők jóleső egykezzel játszottak. Küry Klára bájos művészetének teljes fegyvertárát vitte küzdelembe a darab érdekében. Méltó társa volt Komlóssy Emma, ez a folyton fejlődő fiatal tehetség, kinek énektudása s szép hangja tegnap valóságos tapsviharra hangolta a rendesen igen lassan telkesedő földszíntet. A pásztorfiuról és pásztorleánykáról szóló dalt háromszor is meg kellett ismételnie. Kovács egy burleszk szerepben multa felül önmagát. A többi szereplők közül kiemeljük Kápolnai I., Szentmiklósi I., Szirmai, Pintér és Ujváry nevét, de kívülük is ügyes volt mindenki. Tegnap mutatkozott be két új tagja a színháznak: a jóhangu Irsai és Satori Paula, kinek graciózus tánca tetszést kellett.

A közönség igen szívesen fogadta a darabot, a karzat szinte tüntető lelkesedéssel a zeneszerző érdemeit s az első felvonás után virágcsokrokkal borított színpadon köszönték meg az ovációt Küry Klára és Komlóssy Emma. Mokry Ferenc-

bocsátkozni a Szederkényi fakkcióval, mert biztosan tudja, hogy most már igazán végvonaglásban van az obstrukció.

A honatyák nagyban készülnek a miniszterelnök holnapi estélyére, azaz csak a jobboldaliak, mert a Kossuth-párt, bár szabadkezet engedett tagjainak abbéli elhatározásukban, hogy részt vegyenek-e vagy sem az estélyen, mégis nehézményezi, hogy a meghívásoknál kivételt csinált a házigazda és nem minden tagját hívta meg az ellenzéknek. Ebben a párt némi sérelmet lát, mert a párt tagjai között személyileg nincs kivétel.

A jövő héten megnyíló delegációk nagy megkönnyebbülést okoztak a képviselőknek, mert így, ha kis időre is, de hozzájutnak a várva-várt pihenőhöz. A delegáció tagjai ellenben csak keseregnek, hogy nekik ebből mi sem jut, mert már szerdán újból munkába állanak.

A fiúmei kormányzó beiktatása.

Fiuméből táviratozzák: Ma iktatták be nagy ünnepélyességgel hivatalába báró Roszner Ervin fiúmei kormányzót.

Déli 12 órakor volt a Rappresentanza ülése az ősrégi Palazzo termében. A karzatot és az ülésterem egy részét előkelő hölgyközönség töltötte meg. A Rappresentanza tagjai majdnem teljes számban megjelentek és a szomszéd teremben gyülekeztek, régi fiúmei szokás szerint ott várva a podeszta hívó cseppet. A podeszta jelt adott, mire a tanácsstagok, kik kivétel nélkül frakkban jelentek meg, bevonultak a tanácssterembe.

Vio Ferenc dr. polgármester megnyitotta az ülést és megállapította, hogy 53 tag közül 48 jelent meg, Ossionok János és Mayländer Mihály kimentettek magukat. Minthogy a mai ülés egyedüli tárgya az új kormányzó beiktatása, felkéri Belen András dr., Luppis A. F. lovag, Antonio Grossi, Giovanni Prodan és Antonio Jugu bizottsági tagokat, hogy küldöttségben menjenek a kormányzóért.

Roszner Ervin bárót, mikor a küldöttség vezetése mellett a teremben megjelent, Eviva-kiáltásokkal fogadták.

A polgármester helyére vezetvén a kormányzót, ez átnyújtotta kinevezési okmányát, amelyet Vardi Vazul városi ülnök felolvastott.

A polgármester ezután megadta a szót báró Roszner Ervin kormányzónak, aki megköszönve az ünnepélyes fogadtatást, azt a reménvét fejezi ki, hogy a rokonszenvenek és szíves figyelemnek általa oly kelemen tapasztalt megnyilatkozásaiban necsak a régi hagyományos fiúmei udvariasságot kelljen látnia, hanem tartós bizalomnak zálogát is.

Ezután dr. Vio Ferenc polgármester állott fel szólásra. Szavait Roszner Ervin báróhoz intézve, köszönetet mondott imént elhangzott beszédéért. Örömmel tölti el, ugymond, hogy Roszner báró, mint első a fiúmei kormányzók közül, respektálni kívánja az olasz nyelv törvényadói jogait. A kormányzó iménti beszéde kedvező társadalmi és közgazdasági kilátásokkal biztatja Fiumét.

Azzal végzi, hogy az új kormányzó égisze alatt ez a drága föld vissza fogja nyerni tekintélyét és méltóságát. Báró Roszner Ervin sokáig éljen! (Eljenzés és Eviva kiáltások s taps.)

A Rappresentanza ülése ezzel véget ért.

Délután a kormányzó küldöttségeket fogad, nevezetesen a hadsereg és a honvédség, a római katolikus, görög keleti, protestáns és izraelita egyházak küldöttségeit, azután a kormányzóság tisztikarát, a tengerészeti hatóságok, Buccari és Susak városok küldöttségeit, a kereskedelmi és iparkamara, törvényszék és ügyészség, az állami iskolák, a pénzügyigazgatóság, az adóhivatal, a dohánygyár, a posta és táviróhivatal, a vegyikísérleti állomás és államvasutak tisztikarának küldöttségeit.

Este 7 órakor báró Roszner Ervin és neje, szül. Forqách Klotild grófnő ebédet adnak, amelyre 150 meghívót küldtek szét.

Összeférhetetlenségi ügyek.

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. A bizottság elnökének, Andrássy Tivadar grófnak távolléte folytán Apáthy Péter vezette a tanácskozást, amelyben a bizottság tagjai közül: Szentiványi Árpád, László

Mihály, Heincz Hugó, Angyal József, Madarász Imre és Ragályi Béla vettek részt.

Előadóni titkos szavazással egyhangulag Heincz Hugót választották meg, aki előterjesztette a tárgyalás anyagát képező háromrendbeli összeférhetlenségi bejelentést.

Először Baross Károly ügyére került a sor és a bizottság egyhangulag kimondotta, hogy tekintettel Baross Károly gyógyíthatatlan betegségére, az összeférhetlenség esete tényleg fenforog és így képviselői megbízatása az 1901. évi XXIV. t.-c. 12. §-ának 3. pontja értelmében megszűnt.

Azután gróf Khuen-Héderváry Károly ellen Olay Lajos részéről, a Pap Zoltán-féle vesztegetési ügyből kifolyólag bejelentett összeférhetlenségi esetet vette tárgyalás alá a bizottság. Hosszas vita után a bizottság a bejelentett esetet elutasította, mert egyrészt a bejelentő Olay La'os nem jelölte meg, hogy a vonatkozó törvény, melyik szakaszára állapítja az összeférhetlenség fenforogását, másrészt azonban nem tartotta magát a bizottság illetékesnek a bejelentett eset elbírálására azért, mert a gróf Khuen terhére rótt vesztegetési ügy az 1901. évi XXIV. t.-cikkben nincs felsorolva azon esetek között, amelyekben az összeférhetlenségi bizottság ítélkezni köteles.

Végül Fehér Márton ügyvédjelöltnek Wolfner Tivadar ellen beadott összeférhetlenségi bejelentésével foglalkozott a bizottság, mely szerint Wolfner részese lenne a hadsereg részére szállítással foglalkozó Wolfner-cég jövedelmeinek.

A személyesen megjelent Wolfner Tivadar tagadta ezen állítás valóságát s közjegyzői okmányval is igazolta, hogy megválasztatása után kilépett a cégből. Hivatkozott továbbá arra, hogy már 1897-ben hasonló bejelentés folytán foglalkozott ezen kérdéssel az összeférhetlenségi bizottság és már akkor kimondotta, hogy összeférhetlenségi eset nem forog fenn. Végül esküjét ajánlotta fel arra nézve, hogy nem tagja a cégnek.

A bizottság ennek folytán tényleg meg is hiteltette Wolfnert és úgy az eskü alapján, mint pedig a bejelentő Fehér által jelzett két tanu kihallgatása után a vizsgálatot befejezte és az ügyre vonatkozó iratokat a bizottság jelentésének kapcsán a Ház elnökéhez leendő átküldését határozta el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 30.

Semmi reménye sem volt ma Smialovszky Valérnak, a szabadelvű párt tegnap esti határozata után, hogy békés törekvését jóakarattal fogadja a kormány és a Ház. Pedig Smialovszky oly becsülettel jóindulattal és melegséggel beszélt a javaslata mellett a képviselőház mai ülésén, hogyha egy családi körben mondja azt el, lehetetlen, hogy a fagyos szíveket fel ne olvassza. De hát a politika az más, ott nincs köny, nincs szentimentalizmus.

Gróf Tisza István miniszterelnök rögtön meg is mondta, hogy az indítvány helytelen, különösen azért, mert pártközi bizottságról beszél, holott a magyar közjog pártokat nem ismer s így parlamentáris uton ily tanácskozás lehetetlen. A miniszterelnök tagadó beszédének a merituma az volt, hogy a kormány nem adja ki a vezetést a kezéből, hanem megy a kiszabott útján s nem rendeli magát alá semmiféle pártközi határozatnak.

A Ház többsége aztán az indítvány tárgyalása ellen szavazott, gróf Apponyi Albert az indítvány tárgyalása mellett.

A katonai vita előtt Perczel Dezső elnök bemutatva az összeférhetlenségi bizottság jelentését Baross Károly képviselő összeférhetlenségi esetéről. Baross Károly már évek óta nehéz beteg s állapota mostanában oly súlyosan rosszabbra fordult, hogy a képviselőháznak e nagytudásu, jeles, érdemes tagját gondnokság alá kellett helyezni. Miután törvényeink szerint gondnokság alatt levő egyén képviselő nem lehet, Baross Károly esetét a képviselőséggel ösz-

szeférhetlenségnek mondta ki a Ház. Ennélfogva Baross Károlytól a képviselői jogot megvonta s egyúttal felhatalmazta az elnököt, hogy a budajki kerületben új választást rendeljen el.

A Házat általános meghatottság fogta el Baross Károly szomorú állapota felett.

E lehangoló aktus után rátértek a napirend pontjára, az ujoncmegajánlási javaslat tárgyalására. A javaslat ellen Kecskeméthy Ferenc és Holló Lajos beszélt.

A javaslat tárgyalása után az interpellációkra került a sor.

Rákosi Viktor meginterpellálta a belügyminisztert, amiért a kolozsvári Nemzeti Színház építését egy külföldi cégre akarják bízni.

Szederkényi Nándor a bányász- és erdőkinestári tanítók fizetésjavítása érdekében intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez.

Várady Károly a cselédtörvény revíziója tárgyában interpellálta meg a belügyminisztert.

Az interpellációkat kiadták a minisztereknek. Miután a Ház a delegációk tárgyalásai miatt három hétig nem tart ülést, az ülés jegyzőkönyvét nyomban hitelesítették.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Daróczy Aladár, Endrey Gyula, Herтеленy László.

Elnök: Az ülést megnyitja, hitelesített a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, előterjeszti az irományokat. Jelenti, hogy a zárszámadási bizottság az elhalt Molnár József helyébe Horánszky Lajost választotta meg jegyzőnek, valamint az állandó igazoló bizottság Szentiványi Árpád lemondása folytán megüresült elnöki állását Vörös Lászlót választotta meg.

Belitska Béni, mint az igazoló állandó bizottság előadója jelenti, hogy Makfalvay Géza és Telecsky Kristóf, valamint dr. Krajcsovic Ottó horvát képviselő mandátumát megvizsgálta a bizottság és azt rendben találta, miért is a szokásos harminc nap fentartása mellett igazolt képviselőnek jelenti ki őket a bizottság.

Elnök: A különféle bizottságokba osztja be a három képviselőt. Javasolja, hogy miután öt interpelláció van bejegyezve, a Ház ezek előterjesztésére délután 2 órakor térjen át. Következik napirend szerint a pártközi konferenciára irányuló indítvány megokolása.

Smialovszky Valér: Sem a csodákban, sem a boszorkányságban nem hisz és azért nem is reméli, hogy indítványa elfogadassék a szabadelvű párt tegnapi határozata folytán. Mégis elengedhetetlen kötelességének tartja, hogy a fontos cél érdekében, amelyet indítványa szolgál, néhány szóval megindokolja azt.

Rövid visszapillantást vet a közel múlt három év politikai történetére és ennek kapcsán megmagyarázza, hogy miért lépett ki a szabadelvű pártból. A politikai élet annyira dezolált, hogy magukban a pártokban nagy a széthúzás. A differenciák elsimítását csak a pártközi konferencia eredményezhetné, mert a pártok egyetértése a hazafias kérdésekben mindig meg volt, csak a kivételben merült fel eltérés. Ubból ajánlja indítványa elfogadását.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Az indítvány szövege helytelen, mert házhatározattal paktumot kötni nem lehet. A kormánynak nem szabad a vezetést kezéből kiadni, már pedig pártközi egyezés folytán köte volna a keze.

Báró Kaas Ivor: Személyes uralom biztosítása. (Nagy mozgás a jobboldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Nem személyes uralom, hanem az egyéni felelősség elméletének megvalósítása. Az indítvány napirendre tűzését mellőzni kéri.

Elnök felteszi a kérdést. (A többség az indítványt tárgyalni nem kívánja.) Bemutatja az összeférhetlenségi bizottság jelentését Baross Károly képviselő ügyében, mely szerint a gondnokság alá helyezett képviselő ügyében az összeférhetlenség fenforog. Felhatalmazást kér a választás elrendelésére.

Következik

az ujoncmegajánlás.

Kecskeméthy Ferenc: A javaslatot nem fogadja el. A kaszárnyákból mond el történeteket, amelyekkel jellemzi a katonák sorsát. A kormánynál nincs megelégedve, a honvédelmi minisztertől pedig elvárna, hogy a nemzeti jogokat támogassa Bécsben. Megemlíti a szegedi Kossuth-szobor megkoszorúzása miatt várogságra ítélt magyar bakákat s felolvassa egyik levelét, melyet családjához intézett. O sem fog addig nyugodni, míg a nemzeti jogok ki nem vitatnak. (Helyeslés a baloldalon.)

Holló Lajos: A politikai életben fordulót reméltek, hogy az osztrák befolyás alól kivonják magukat s a nemzeti álláspont érvényesülését biztosítsák. Az ilyen küzdelemben a siker eszköze az idő kényeztetése. Ha ezt ki nem használják, akkor a nemzetet oktanul tettek ki az áldozatoknak. A bizalom röpké szava száll a levegőben, de bennünk nem érlelődik meg a bizalom, azért, nevezik bár konoksnak az ő ellenállásukat, ettől nem tángítanak. Evszázadok óta nem lehet bízni az osztrák politikai körök ígéreteiben. Mert ha a közvetlen veszély elmúlt, minden ígéretüket megtapadják. Kérde, mennyivel van több ok most a bizalomra? Az országnak nem elégtétel az, ha gróf Tisza István ígéreteit be nem válthatván, lemond. Aggódik, hogy a zászlókérdést is úgy fogják megoldani, hogy rosszabb lesz, mint a mostani állapot. (Helyeslés a szélsőbalon.) Az obstrukciót ki akarják börtölni. Szónok tíz perc szünetet kér. Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök az ülést újból megnyitja. Holló Lajos folytatja a tisztek áthelyezéséről és a magyar tiszti neveléséről beszélt, ismételve jórészt Eötvösnek a kérdésről felsorolt aggodalmait és sürgeti a közös hadügyminiszter végleges megnyilatkozását Tisza ígéretei felett. Majd áttér a választási és parlamenti reformra, de annak előre is elárult szellemétől máris visszaretten s az egészet a függetlenségi eszmék letérésére szánt kortespolitika jövőre eszközeinek tekinti (Helyeslés balról). Különösen gróf Tisza István megbízhatatlan személyével. Az ő ígéreteire leszerelni: részükről népművelés lenne. (Zajos helyeslés balról.) A küzdelem ereje különben is nem az obstrukcióban, hanem a nemzet igazságában van s így a küzdők lekicsinylése Tisza részéről indokolatlan. Majd a leszerelő Kossuth-párttól beszél, mely szülő hite szerint, megint vissza kényeszkedik a harchoz. Teljes reményük van, hogy a küzdelem folytatásával a harc újra felveszi régi erejét és a küzdő tábor is régi népességét s akkor nemcsak ígéretekkel, hanem kézzelfogható eredményekkel kell vele leszámolni Hosszu beszéde végén határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy az unjoncjavaslat megszavazása előtt az összes katonai reformok törvényhozásilag rendeztesenek. Elnök javaslatot tesz a napirend iránt. A Ház a delegációk üléseire végéig ne tartson ülést, legközelebbi ülését a delegációk befejezését követő napon tartsa, melynek napirendjét a jövő munkaprogramja képezze. (A Ház az elnök javaslatát elfogadja.) Következnek

az interpellációk.

Lendl Adolf a kiszetői vízimalmok és a gyertyamosi patak szabályozása tárgyában interpellálja a földművelésügyi minisztert.

Rákosi Viktor: A kolozsvári nemzeti színház építését a belügyminiszter a bécsi Fellner és Helmer cégnek adja ki. A dolog már annyira előrehaladt stádiumban van, hogy a tavasszal meg is kezdik az építkezést. Nem érti, hogy mily rendelet vagy törvény értelmében volt joga a január havában megtartott anketnek illetően határozni. Nagy szegénynek tartja a magyar építészetet, hogy német kartársak kapták meg a munkát. Nem csodálkozik különben ezen, mert sokan annyira habonásak, hogy még szennyeseiket is külföldön mosatják, holott itt Pesten is jól ellehetne végezteni. Például a parlamenti bizottság révén. (Derűltetés.) Reméli, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter még ma is vallja a Nemzeti Színház újrapépítése alkalmával a magyar mérnök és építészegylet ülésén tett nyilatkozatait, amikor ő is a legerélyesebben tiltakozott az ellen, hogy a Fellner és Helmer-cég kapja meg a Nemzeti Színház újrapépítését. A kolozsvári színház is ugyancsak magyar színház és így Hieronyminek jelenleg is tiltakozni kell. Kérde tehát a belügyminisztert, hogy miért kapta meg a német cég az építkezést?

Szederkényi Nándor az iránt intéz kérdést a pénzügyi és földművelésügyi miniszterekhez, hogy a bányász- és erdőkinctári tanítók miért nem kapták meg még a fizetési pótlékokat?

Várady Károly: A cselédtörvény mielőbbi reformjának keresztülvitelét sürgeti a belügy- és igazságügyminisztereknél.

Elnök hitelesített a mai ülés jegyzőkönyvét és az ülést háromnegyed 3 órakor berekeszti.

KÜLFÖLD.

A keletázsiai bonyodalom.

Budapest, január 30.

A második orosz válaszigjegyzék utban van Tokió felé, sőt némely hírforrás szerint már ott is van a japán kormány kezében. Annál csodálatosabb és egyúttal örvendetesebb az a jelen-

ség, hogy az összes politikai központokból a béke valószínűségét hirdetik. Az első orosz jegyzék után indítása után az egész világsajtó a háboru elkerülhetetlenségéről mondott regéket, azóta azonban a helyzet nagyot változott. A cár is nyilatkozott, a mikadó is kijelentette, hogy jobb szeretné a békét, mint a háborút s a két érdekelt kormány is alaposabban megvizsgálta a háboru esetleges következményeit. S úgy látszik, ez a lelkiismeretes mérlegelés a béke felé billentette a mérleg rudját. Minden hírforrás azt mondja, hogy az orosz jegyzék tartalma ki fogja elégíteni a japán kormányt s ami kifogást esetleg emelhetne, azon majd átsegíti az angol rábeszélés és jó tanács. Csak a new-yorki politikusok említik, hogy Oroszország nem hajlandó eleget tenni a japán kormány azon követelésének, amely szerint Mandsuorszag Kina fenhatósága alatt maradjon. Ez pedig fontos pont, amelynek elejtésébe viszont a japán kormány nem egyezhetik bele. Eszerint az orosz jegyzék tartalmának közzétételéig a helyzetről világos képet alkotni nem lehet.

Táviratunk a következők:

New-York, jan. 30.

Az *Associated Press* jelenti: A külügyi hivatalnak jelenti a tokiói amerikai követ, hogy a tokiói angol követ a pétervári angol nagykövettől azt a hírt kapta, hogy az Oroszország feleletét tartalmazó jegyzék, melyet azt hiszik, hogy holnap fognak át-nyújtani, Japánt kielégítő tartalmu lesz. Felteszik, hogy Oroszország, ha a hír való, tett bizonyos engedményeket és hogy Anglia rábírja Japánt, hogy ezeket mint kielégítőket elfogadja.

Berlin, jan. 30.

Párisból érkezett táviratok jelenti, hogy Korea rendkívüli intézkedésekkel a modern technika követelményei szerint készülni berendezni a mazampói és fuzani kikötőket. A koreai kormány azt hiszi, hogy ily módon, miután ez a berendezés az összes nemzetek hajózáására nézve kedvező lesz, létrehozható a békés megegyezés Japán és Oroszország között. Oroszországnak állítólag nem volna kifogása az ellen, hogy japánok telepedhessenek Dél-Koreában, ha viszont Japán jelentékeny összeggel hozzájárulna a kikötők átépítésének költségeihez.

Szerbia szerződésessége. A szerb kormány törvényjavaslatot nyújtott be a szkupstinához a közvetett adóknak 3 millió frankkal való emelése céljából. A törvényjavaslatot a szkupstina még nem szavazta meg s a kormány — belgrádi távirat szerint — ennek dacára utasította már a vámhatóságokat az adók beszedésére. Így a szeszt 100 kilogrammonként 100 frankkal, a bort pedig 80 frankkal rótták meg. Az érdekelt államok ebben az intézkedésben a kereskedelmi és vámszerződés megsértését látják s erről a szerb kormányt a hozzáadással értesítették, hogy megtorló intézkedéseket fognak életbe léptetni.

A Macedoniába kirendelt polgári biztosoknak a török kormány eddig nem akarta az entente-hatalmak által megállapított eme elnevezését elfogadni. A török lapok is mindig körülírással jelölték meg a polgári biztosokat, míg végre a hatalmak erőlyes felszólalására most már a török kormány és a lapok is megadják nekik az őket megillető nevet és címet.

TÁVIRATOK.

A török reformok.

Konstantinápoly, jan. 30. A portának az entente hatalmak nagykövetségeihez intézett közlése szerint Szarafov Boris az Angliában és Bulgáriában gyűjtött pénzekben dinamitot vesz, hogy bombákat készíttessen a drinápolyi kormányzósági palota, a konstantinápolyi keleti vasuti pályaudvar, valamint a helyi kikötőben horgonyzó angol hadihajók ellen tervezett merényletre.

Konstantinápoly, jan. 30. A portának az entente hatalmak nagykövetségeihez tegnap juttatott közléséről szóló jelentések tévesek. A nagykövetek a polgári ügynökök mozgását gátló akadályokat illetőleg és a csendőrségi parancsnok mellé beosztottakra vonatkozólag jelentett és a művészeti program 3. és 6. pontjára vonatkozólag tett kifogásokon kívül nem nyilatkoztak.

Előfizetési fölhívás!

1904. évi február hó 1-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentul is megküldjük vasárnaponként rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönségét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelappot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.—K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.—	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.—	Félévre	7.—
Egész évre	12.—	Egész évre	14.—

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet. Mutatványszámot megismerés céljából kívánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesítették, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, január 30.

— (A «Magyar Család»), a *Magyarság* politikai napilap szépirodalmi melléklete ma a következő tartalommal jelent meg:

Közlemények:

Apaffy, a második. Irta: *Somogyi Lajos.*
Madárdal. (Vers.) Irta: *Ambrózy Gyula.*
Szerencsék-Szerencséje. (Székely mese.) Irta: *Pétery Tamás.*
Erdei ut. (Vers.) Irta: *Zempléni Árpád.*
Fabulák. (A Virágos Kertből.) Irta: *Rihay Jenő.*

Egy adomány története.

Innen-Onnan.

Képünk:

«Három árva sir magában . . .»

— (Időjárás.) Anglia felől új depresszió közeledik és egész nyugaton súlyos a levegőnyomás, keleten is meggyöngült a maximum. Európa nyugati felében az idő enyhébb lett és helyenkint esők is előfordultak. Az angol és francia partokon erős szelek fújnak.

Hazánkban a hőmérséklet többnyire emelkedett, mindamellét a fagypont alatt maradt. Némely csapadék a déli részeken fordult elő.

Jóslat:

Enyhébb idő várható, elvélve csapadékkal.

Hőmérséklet: — 1-0 C. fok.

— (A király arcképe a Nemzeti Kassinóban.)

A Nemzeti Kassinó igazgatóságának megrendeléséből *Benczur Gyula*, a festőmesterekiskola igazgatója most festette meg *I. Ferenc József* király életnagyságu képét, mely ő felségét álló alakban, katonai diszruhájában örökíti meg. A nagybecsű festményt a kassinó dísztermében függesztik ki és a teleplezés alkalmából ünnepet rendeznek.

— (Személyi hír.) Szerajevóból jelentik, hogy báró *Kutsera* polgári adlatus visszatért szabadságáról és megkezdte hivatalos működését.

— (Titkos tanácsos.) O Felső báró *Dorth* Rudolf nyugállománybeli őrnagynak, a német lovagrend nagykapituláriusának a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— (Várkapitányok.) O felső *Galle* Antal főfelügyelőt budapesti várkapitánynak és *Latzel* Konrád várkapitányi cím- és jellegel felruházott főfelügyelőt, — a belvederi várgondnokságnál elfoglalt eddigi alkalmaztatásában való meghagyása mellett, valóságos várkapitánynak kinevezte.

— (Rudolf trónörökös emlékezete.) Ma van 15 éve, hogy Rudolf trónörökös Mayerlingben váratlanul meghalt. Az évforduló alkalmából mint minden évben, a mai nappal is gyászmisét tartottak a királyi palota Szent István-templomában 9 órakor. A szentély feketével volt bevonva, nemkülönben az első padsorok, a melyekben foglaltak helyet Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy, Szegedy Maszók Aladár dr. udvari titkár, Galla Antal várkapitány, a főudvarmesteri s várkapitánysági tisztviselők, s a szolgazemélyzet. A csöndes misét Kanter Károly apát, udvari plébános mondotta. — Bécsben Rudolf trónörökös halála évfordulója alkalmával *ő felsége* ma reggel megjelent a sírboltban és a koporsónál imádságot mondott. Ő felségét nagyon meghatotta a koporsót borító sok virág és megkérdezte a gvardiántól, hogy kiktől való. Tíz pernyi tartózkodás után visszatért az uralkodó a Burgba. *Lajos* Viktor főherceg szép virágüzért küldött a trónörökös koporsójára. Délelőtt 10 órakor *Janoschek* gvardián gyászmisét mondott.

— (Ebéd gróf Zselénski Róbertnél.) Gróf *Zselénski* Róbert, a Nemzeti Kaszinó igazgató-elnöke és felesége január 27-én és 28-án ebédet adott. Az első ebéd résztvevők: herceg Lobkowitz Rudolf és neje, özvegy gróf Almásy Kálmán és unokája, Beniczky Minka, özvegy gróf Károlyi Viktorné, báró Piret Lajosné, gróf Dessewffy Aurél, gróf Dessewffy Emil és neje, Augusta Riffault francia konzul, Halassy Pál ny. tábornok, gróf Apponyi Henrik és gróf Cziráky László. A második ebéd résztvevők: báró Kemény Kálmán és neje, gróf Karátsonyi Jenő és neje, özvegy gróf Bethlen Andrásné leányával, báró Bánffy Ilona, Bellow-Schlottau német tőkonzul, Beniczky Géza, gróf Apponyi Gyula, gróf Üchtritz Emil és ifj. gróf Keglevich István.

— (A darmstadti mérgezés.) Az Alisz-nőgyesület főziskolájában történt mérgezésnek — mint Darmstadtból jelentik — tegnap ismét két áldozata lett; tegnap ketten haltak meg a mérgezés következtében; a *halottak száma eddig hét, meg ötven fekszenek nagy betegben.* A betegeknek a benuulás jelenségei mutatkoznak, amelyek ellen az orvosok semmit sem tehetnek. Azt hiszik, hogy a mérgezés nem növénymérgezés, hanem az úgynevezett hurkamérgezés történt.

— (Vilmos császár stíliáz.) Jelentették nemrég, hogy a német császár heroldokkal lepte meg udvartartását s ezentul heroldok fogják megnyitni az udvari menetet. A heroldok egyruháját is maga Vilmos császár tervezte. A császár, úgy látszik, nagyon benne van a kosztümtervezésekben, most új udvari méltóságot és ismét új egyruhát teremtett. Lajos eldönteni, vajjon a ruhához szabta-e az udvari méltóságot, vagy az udvari méltóságra szabta-e az egyruhát. Scholl tábornok, aki eddig a császár főhadsegéde és a testőrség parancsnoka volt, ebben a minőségében saját kívánságára nyugalomba vonult. Mivel azonban a császár régi kíséretét nem akarta teljesen nélkülözni környezetében, kinevezte a «házi csapatok főkapitányává.» Ezzel a kinevezéssel az aktív katonai szolgálatól megvált tábornok a császári udvartartás tagja lett. A házi csapatokhoz tartozik a testőr-csendőrség, a császárné testőrsége és a palotagárda százada. Scholl új egyruhája, melyet a császár komponált meg, aransujtásos zöld kabátból, aranszegélyű és tollbokrétás háromszögletű kalapból, aranyozott keztüből és pálcából áll.

— (Ferdinánd Károly főherceg.) Bécsből jelentik: *Ferdinánd Károly* főherceg tegnap ideérkezett és családjának több tagjával tanácskozott. A főherceg a tanácskozás után kijelentette, hogy véglegesen lemond arról a tervéről, hogy *Czuber Bertát feleségül vegye.* A főherceg ma néhány napra testvéréhez, *Annunziata* főhercegnőhöz, Chlumetzbe utazott, azután néhány hétre sógorához Stuttgartba megy.

— (Az alesi tüzkarosultakért.) A megindult segélyakció, mely az alesi tüzkarosultak felségélyezésére alakult, egész Norvégiát behalózza. Eddig, mint Krisztiániából jelentik, a norvégiai középponti bankhoz 181.000 korona érkezett be Alesund számára.

— (Feketehimlő Berlinben.) A német fővárosban — mint tudósítónk táviratozza — nagy a rettegés a tegnap előfordult feketehimlős megbetegedés miatt. Mint ma hivatalosan konstataáltak, a Berlinben megbetegedett *Goldberger* nevű tanuló tényleg feketehimlős és minden valószínűség szerint még egy diák megkapta tőle a bajt, aki szintén tanítójánál lakott. Az egészségügyi tanács szigorúan elkülönítette a két beteg és többi tanulókat, akik emezekkel érintkeztek, beoltatta.

— (A 4-ik és 7-ik hadtest Boszniában.) A Balkán vihára látszólag elcsönnesült. A közfgyelem a japán-orosz konfliktusra terelődött és a mi politikusaink nyilatkozata szerint Balkán pacifikációja bevégeztet tény, amely ezidőszert hennünket közelebből nem is érint. Míg a politikusok a balkáni béke megszüntetését prédikálják, addig alattomban készülnék azok a haditervek, mely a Balkánt már a közel jövőben lángba boríthatják. Hogy mi készül tulajdonképpen, arról közelebbi értesülésünk még nincs. Mindenesetre érdekes, amit szegedi tudósítónk ír, hogy ez évi március hó folyamán a 4-ik és 7-ik hadtestet, melynek keretébe a 46-ik gyalogezred tartozik, mozgósítani fogják a boszniai határszélékre. Szerbia és Montenegró szomszédságába. Hogy a két hadtestet nem csupán határvizet szempontjából rendelik Boszniába, az szinte kétségtelennek látszik.

— (Vécsey Mária bárónő.) Bécsből jelentik, hogy *Vécsey Mária* bárónő, *Mária Valéria* főhercegnő volt kamarái előjárója, aki utóbb, amikor a főhercegnő férjhez ment, udvartartásához volt beosztva, — a *Sacré Coeur* riedenburgi kolostorába vonult. *Vécsey* bárónő, aki most harmincnégy esztendő, régi székely család sarja s unokahuga *Kornis* Mária grófnőnek, aki éveken át nevelőnője volt *Mária Valéria* főhercegnőnek.

— (Elmaradt kihallgatás.) *Tallán* Béla földművelésügyi miniszter február hó 2-án, kedden, az ünnepre való tekintettel a rendes heti kihallgatást nem tartja meg.

— (Új francia akadémikus.) Párisból írják, hogy *Frederic Masson*, az első császárság ismert történetírója, mint az Akadémia újonnan megválasztott tagja, e hó 28-án tartotta bevonulását a negyven halhatatlan közé. Az ünnepélyes szertartást egy páholyból *Loubet* elnök neje és leánya is végignézték. Jelenvolt *Bonaparte* Lajos herceg, orosz tábornok is, aki egyenesen azért kért szabadságot, hogy előhessen a főlatásra, üdvözölni dicső nagyatyjának történetíróját.

— (A kolozsvári színház ügye.) A kolozsvári színház építése dolgában nemrégén összeült ankténekné ama határozata, hogy a színház építését egy, már e téren ismert és kipróbált külföldi építőcégre bízta, nagy fölháborodást keltett az építők körében. Egymásután halladják tiltakozó szavakat mindazok a testületek, amelyeket a színházépítés dolga közelebből érdekel. Ma bocsátották közre a *Magyar Képzőművészek Egyesületének* memorandumát, amelyet a magyar képzőművészek összesége nevében *Benczur Gyula*, *Karlovszky Bertalan*, *Korb Flóris*, *Jámbor Lajos*, *Zala György* és *Telcs Ede* irt alá.

— (A Menza díszlakomája.) Díszes társaság gyűjt egybe tegnap este a tudományos egyetem diáksztálfánál. A Deák Ferenc emlékének szentelt billikom felavatási ünnepélye volt s ezt egybekötötték a rektor ünnepelésével. A fényes estebéd első szónoka *Zsembery István* volt, aki a diákság nevében a királyt köszöntötte fel.

Mélyen tisztelt uraim!
Régi és helyes magyar szokás — úgymond — hogy midőn a fehér asztal mellett többen összejönnek, a felkőszöntők sorát a legelső magyar ember

életével nyitják meg. Kettős kötelességünk ez nekünk, ifjuságnak, melynek józan zöme mindenkor a nemzet érzelmeinek megfelelően a monarchikus s egy a dinasztikus principium őszinte támasza s harcosa volt. Kettős kötelességünk nekünk ez éppen most, midőn Európa egére felhők tornyosulnak, midőn kül- és belviszályok a szent korona testét széttagolással fenyegetik, hogy mi, a jövő nemzedék emelt fővel, de alattvalói hódolattal s ifjú lelkesedéssel emeljük fel tekintetünket ősz uralkodónk tisztos alakja felé s hozsannaként szálljon az ég felé lelkes kiáltásunk, hogy az Isten a magyarok királyát, ki annyi vész, bu és gond között uralkodik, a haza javára sokáig éltesse. Eljen a király!

Utána a lelkes ifjuság állva énekelte el a Himnuszot, majd dr. *Hindy Zoltán*, kezében a Deák-serleggel, ünnepi beszédet mondott.

Förster Lajos a tudomány és műegyetem rektorait éltette, mire *Heinrich* Gusztáv tudományegyetemi rektor a magyar ifjuságra, az egyetemi hallgatókra emelte poharát. *Kéll* Endre *Tisza* István miniszterelnököt köszöntötte föl, aki nyomban válaszolt is a beszédre, buzdítva az ifjuságot, hogy erősítve a kart, az eszt, de különösen a szívet, küzdjön nemesebb célért és jelszava az excelsior legyen. Utána *Berzeviczy* Albert a magyar ifjuság jövőjére, *Plósz* Sándor is az ifjuságra emelte poharát, majd percekig tartó taps és éljen között *Apponyi* Albert emelkedett fel szólásra. Lelkes beszéde folyamán egy szebb jövő reményében tette, nemes és kitartó munkára buzdította az ifjuságot.

A mult tanit arra minket — mondotta egyebek közt — hogy sohasem volt könnyű s fájdalom, azt hiszem, sokáig még, talán sohasem lesz könnyű a magyar nemzetnek sorsa, a magyar nemzetnek helyzete a mi világrészünknek ezen előre tolt várában, ahol őt kiváló kvalitásainál fogva helyezte az egész emberiségnek javára az isteni Gondviselés. (Élénk tetszés, éljenés taps.) Sohasem lesz könnyű, mindig nehéz lesz. Es, tisztelt ifju barátaim, éppen most foglalkozom egy olyan munkával, amely az angol és a magyar alkotmányos viszonyok fejlődésének összehasonlítására vezet engem és ha bámulattal állók meg az angol alkotmányos fejlődés, az angol közéletnek óriási arányai előtt, büszke önérttel meg kell mondanom, hogy bizony a magyar alkotmányt fentartani és idáig vinni nagyobb virtus volt, nagyobb cselekedet volt, mint az angol alkotmány kifejlesztése. (Hosszas élénk tetszés, éljenés és taps.) Tisztelt ifju barátaim, ez nem a Gondviselés ajándéka. Beszédét azután a következő szavakkal végezte: Aki az ifjuságot és aki hazáját igazán szereti, nem mondhat a magyar ifjuságnak mást, mint azt, hogy dolgozzanak, edzzék elméiket, testüket, szívüket, mindenkefelett jellemüket és az idealizmus magassága mellett ne veszzenek el az étherben, hanem a gyakorlati élet talaján megmaradva, tartsák fenn a képességüket arra, hogy ezt az idealizmust, ezt a lelkesedést el ne párologtassák, hanem a haza érdekében való komoly tettekben gyümölcsöztessek és valósítsák meg. Isten éltesse a magyar ifjuságot! (Hosszas, szűnni nem akaró élénk tetszés, éljenés és taps.)

Szavai után alig szűnt meg a taps és az éljenés, mikor *Gáldy* Nándor, a Menza titkára a vendégekre, *Hegedüs* István tanár Mátyas király követendő emlékére, *Kerekgyártó* Árpád pedig a hazafias, lelkes sajtóra üritette poharát. Az egész társaság vig zene szóval általános széles jókedvben maradt még együtt késő éjjel utánig.

— (Ferencvárosi Független Polgárok Köre.) A ferencvárosi polgárok tekintélyes része másfél hónapja szervezi már új kerületi körét, a *Ferencvárosi Független Polgárok Körét.* A szervezkedés már annyira jutott, hogy holnap, vasárnap, délután 4 órakor saját helyiségekben (Soroksári-utca 25. szám alatt) már az alakuló közgyűlést is megtartják. E közgyűlésre, melyre a fővárosi ellenzék vezeterei közül *Kasits* Péter, dr. *Hegedüs* János és dr. *Szebeny* Antal fővárosi bizottsági tagok megjelennek, nagy falragaszokon hívják meg a kerület polgárait. A hatóság kiáltvány így végződik: «Polgártársak, jöjjetek el kerületünk első politikai ellenzéki körének megalakulására! Vegyetek részt a komoly férfias munkában! A nép igazságáért indított küzdelem a legfenségesebb. Mert a harc: maga az élet! A ki nem akar küzdeni önmagáért, jövődö ivadékaiért, fajáért, hazájáért: az méltó, hogy elpusztuljon!»

— (Alapítványok.) Csáfordi *Tóth* Pál, a Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság vezérigazgatója és *Schreiber* D. és Fiai gabona nagykereskedő cég 200—200 koronás alapítványt a Magántisztviselők Otthona alapító tagjai közé lépett.

— (Egy magyar mérnök diadala.) Resicáról írják: Szép kifizetés érte a szab. osztrák-magyar államvasutársaság rescai hidgyárának főnökét, **Totth Róbert** főmérnököt és felügyelőt. A főmérnök részt vett a szentpétervári nemzetközi hidpályázaton, amelyre összesen huszonnégyen pályáztak. A pályázatok felett a napokban döntött a bíráló-bizottság, melyek közül hat tervezetet vett meg s ezek között volt a **Totth Róberté**, amelyet 2000 rubelért vásárolt meg. A tervezett hidat a cári palota előtt a Néva folyóra építik.

— (A hivatalos copí.) A malagai bíróság egy Logar de Zazo nevű birtok haszonélvezeti pöre ügyében a következő tanukat idézte meg: III. Napoleon császár özvegyét, Mária Eugenia, Zeba y de Ardales grófnőjét, ennek atyját, Montigu grófot, nejét és III. Napoleon császárt. Az aktákban III. Napoleon császár nevével olvasható, hogy a császár tartózkodási helye ismeretlen!

— (Az egyéves önkéntesek átalánya.) A saját költségükön szolgáló egyéves önkéntesek a jelenleg érvényben lévő szabályok szerint állami ellátásban is részesülhetnek, ha ezért az előírt átalányt megfizetik. Az átalányt eddig az egyéves önkéntesek, tekintet nélkül bevonulási idejükre, október 1-től fizették. A hadügyminiszter most rendeletet bocsátott ki, amelyben meghagyta, hogy az október elseje után bevonult egyéves önkéntesek ezután csakis arra az időre fizessék az átalányt, amennyi időt a csapatnál valóban eltöltöttek. Az október 13-án bevonult egyéves önkénteseknek tehát már az első évnegyedből leszámítják a tizenkét napot. A lovas-csapatoknál szolgáló egyéves önkéntesek, akik az államkincstár lovait használják, ezután szintén csak a használati időért fizetik az átalányt. A fegyverért és felszerelésért járó átalányt azonban ezután is október 1-től számítják föl az egyéves önkénteseknek.

— (Amerikába Fiumén át.) A napokban lép életbe a kivándorlási törvény, amelynek értelmében a kivándorlók csakis a belügyminiszterium által engedélyezett hajóvonalon indulhatnak Amerikába. Ez idő szerint kizárólag a Fiuméből induló hajóknak van erre engedélyük, amelyeken az ellátás is sokkal jobb és az utazás is jóval olcsóbb, mint a külföldi hajókon. A Fiuméből induló hajókon a III-ik osztályú utasokat négyenként helyezik el a tágas, tiszta és kényelmes hajószobákban és külön éttermekben az ő számukra is pincérek szolgálják fel a bőséges és változatos ételeket. Február 5-én indul ismét Fiuméből a Kárpátra, amely óriási és lényes berendezésű hajón 2500 utas fér el kényelmesen. Az ut Fiumén át Amerikába 180 koronába kerül. Ezért a pénzért még külön két napi ellátást is adnak Fiumében, mielőtt a hajó utra kel. E hajójáratokra vonatkozó mindenféle felvilágosítást ingyen ad a Központi Menetjegyiroda Budapesten, Vigadó-tér 1. szám alatt.

— (Nagy sztrájk a fővárosban.) Tegnap este az összes budapesti asztalomunkások elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. Olyan bérharc lesz ez, amiót még alig volt itt. Csak az építőmunkások sztrájkja és a téglagyári munkásoké volt ilyen nagyszabású néhány évvel ezelőtt. Az asztalosok 1894-ben indítottak már hasonló mozgalmat, de az a vereségükkel végződött. 1900-ban, amikor részleges bérharc volt, győztek már. A mult tapasztalásain okulva, ma úgy határoztak, hogy mind az ötezer asztalosmunkás ne lépjen egyszerre az összes műhelyekben sztrájkba, hanem mindig száz-száz, vagy kétszáz-kétszáz munkás szüntesse be a munkát s ha ezeknek a harca véget ér, akkor lépjen sztrájkba a következő újabb csoport. A butor, építő és parkett asztalosok kezdték a bérharcot, az utóbbiak — mintegy háromszázan — már egy héttel ezelőtt csatlakozott hozzájuk körülbelül négyszáz szegező asztalos. Ezzel a két szakmával együtt közel haterzen vannak a küzdők. A gyűlést, amelyen a sztrájk mellett döntöttek, tegnap este nyolc óra tájban tartották a Vig-utca 18. sz. a. levő Poós-féle vendéglőben, mely annyira megtelt már 7 óra felé, hogy száz meg száz embernek el kellett távoznia. A gyűlésen **Klárk** Ferenc ismertette

az asztalos munkások rossz helyzetét s a munkások követeléseit. Ezek: kilencórás munkaidő, szakegyesületi munkaközvetítés, a bizalmiférfi-rendszer elismerése, május 1-jének ünneppé való nyilvánítása. Ezek az általános jellegű követeléseken kívül az összes műhelyek munkásai árszabályt dolgoznak ki s óhajtanak a mesterekkel elfogadtatni. Minden asztalosmunkás keresetének három százalékát köteles a sztrájkpénztárnak beszozálatni, amelyet külföldről is támogatnak. — A bérharcot egyhangulat határozták el. Az első csoport hét ón kezd meg a küzdelmet.

— (A Dunáról.) A pár nap óta tartó hideg következtében a Dunán ismét zajlik a jég. Az éjszai hideg folytán a jég megvastagodott s a kis propellerek valószínűleg négy heti közlekedés után még ma becsúntják járataikat. Emellett a víz folyton apad s a fővárosnál ma a vízmagasság csupán 80 centiméternyi. A folyammérnöki hivatalhoz érkezett jelentések szerint az apadás még tovább eltart.

— (A meggyilkolt főhadnagy) Megírták a lapok, hogy a mult esztendő december 23-án Dalmáciában a tengerben egy férfi összeroncsolt holttestét találták összekötött lábakkal. A zárai országos törvény szék most értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy az illető azonos Komlóssy Jenő cs. és kir. számvivő főhadnagy holttestével. Komlóssy a mult hónap 14-én tűnt el Szanokból (Galicia). Ugyanakkor tűnt el benső barátja, Krobának mérnök is és azóta egyik sem adott magáról életjelet. Komlóssynál találtak egy trieszti lóvonalat jegvet. Bizonyos tehát, hogy ott megfordult. Komlóssynak állítólag Bécsben egy férjezett nővel volt viszonya. Az a gyanu merült fel, hogy annak férje gyilkolta meg Komlóssyt. Hogy a főhadnagy holtteste miként került a dalmáciai tengerpartokra, arra nézve a nyomozás még semmit sem tudott megállapítani. A budapesti rendőrség most annak a kikutatásán fáradozik, hogy miután Komlóssy Budapesten is keresztül utazott, kiknek a társaságában volt itt, merre felé vette az útját. Lehet, hogy ez a rejtély megoldásához vezethet.

— (Lázító röpiratok.) Varsóból táviratozzák, hogy a titkos propaganda r. piratokat küldött az összes tartalékosoknak egész Oroszországban, hogy legyenek résen és ha a keletásiai honvédelom Oroszországra nézve válságosra fordul, használják fel az alkalmat az orosz alkotmány kicsikarására. Megszámlálhatatlan ezrelék küldözgettek ilyen lázító röpiratokat a lengyeleknek is.

— (A chicágói színházégés.) Mint Chicágóból jelentik, az államügyész indítványára az Iroquois-színház katasztrófája alkalmából vádat tettek Carter H. Harrison polgármester, **Musham** tűzoltóparancsnok, **Davis** színházigazgató, két építési felügyelő és a színház három alkalmazottja ellen. Valamennyit kötelességmulasztással vádolják. Harrison polgármester fia az előbbi polgármesternek, akit a chicágói nemzetközi kiállítás alkalmával meggyilkoltak. A mostani polgármester igen népszerű ember s a demokráta párt már négyeszer választotta meg. Hír szerint most már megállapították, hogy a katasztrófát az okozta, hogy a színpadon egy villamos ivlámpa valamit felgyújtott. — A tűzka'asztrófa emléke örökké élni fog a chicágóiak emlékezetében, de hogy ezt az emlékezést a szomorú kegyelet vonja be, mozgalom indult meg Chicágóban, hogy a tűzka'asztrófa emlékére az Iroquois-színház helyére emlékkápolnát emeljenek, hasonló ahhoz, amilyen a bécsi Ring-színház helyén áll.

— (Vörhenyjárvány.) Bajáról táviratozzák: A bajai főgimnáziumban a vörheny járványszerűen lépett fel, ami miatt a hatóság az intézetet nyolc napra bezáratta.

— (Öngyilkos pénzügyőri vigyázó.) Sásdról írják **Szentesy Ferenc**, a helybeli pénzügyőri szakasznál beosztott vigyázó január 28-án ittas állapotban szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Eletbenmaradásához kevés remény van.

— (Tűz egy gyárban) Hannoverből táviratozzák, hogy az éjszaka tűz támadt a Bennecke-féle viaszosvaszon gyárban. A tűzvész rohamosan elharapózott és rövid idő alatt elhamvasztotta az egész gyártelepet. Mentés közben öt halálos baleset történt.

— (Villamos elgázolások.) Ma reggel két villamos elütés volt. A Lipót-köruton a 947. sz. közúti villamos elütött egy ártesebb munkásasszonyt. Belső sérüléseket szenvedhetett. Eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba. Kihívást nem tudták megállapítani. — A Külső Váci-uton pedig a 898. sz. közúti villamos kocsi elütötte **Gyalog Jánosné** született **Molnár Mária** 48 éves napszámosnőt. Szerencsére csak kisebb sérüléseket szenvedett. A mentők Külső Váci-ut 146. sz. lakására szállították.

— (Rendőri hírek) Elforrott tolvajok. A rendőrség börtöne ismét tele van tolvajokkal. Tegnap kilenc veszedelmes tolvajt tartóztatott le a rendőrség. — **Lakásfosztások.** Tegnap ismét több lakásfosztás történt a fővárosban. **Hollósi Gáspárné** magánzó nő lakásából 400 koronát érő holmit, **Guttman Gábor** úrnőnk **Dembinszky-utca** 23. számú lakásából nagyobb összeget érő ruhaneműt, **Halász Imre** Podmaniczky-utca 77. számú lakásából 140 koronát érő holmit és **Rusznák Vilmos** bádógos **Klauzál-utca** 29. számú lakásából 1000 koronát érő ékszert és ruhaneműt loptak el tolvajkulcsos lakásfosztogatók.

— (Női gyászruhák.) Gyászestek alkalmával ajánljuk **Horváth és Halász** női gyászruhakészítő vállalatát **Budapest, IV., Váci-utca 26.**, **Zsibárus-utca** sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

x **Felhívjuk olvasóink figyelmét** **Erényi Béla** gyógyszerész lapunk mai számában megjelent **«Bob-csemege»** című hirdetésére.

x **Idősnek látszó arcok fiatal, úde kinézést nyernek**, ha a világhírű teljesen ártalmatlan valódi angol **Balassa-féle** ugor-kateitelt ápolják. Üvege 2 koroná **Balassa K.** gyógyszerésztárában, **Budapest, Erzsébet-falva 10.**

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Századik előadás a Király-Színházban.** Jubiláris előadása volt tegnap a főváros legáltalabb színházának, a Király-Színháznak. A századik előadás alkalmából szinte sokszorosan fokozódott az a szimpátia az új színház iránt, melyvel a közönség ez ideig kísérte működését. **Fedak Sári** a **Fecskék** uvertűrjének elhangzása után versben és nótában prólógust mondott a színház eddigi történetéről. A prólógus után frenetikus tapssal hátszor hívták a lámpák elé **Fedak Sár**it. Tegnap mutatkozott be **Bánó Irén** is **Amelie** szerepében. Tiszta hangával, ügyes játékával csakhamar megnyerte a közönség szimpátiáját. A közönség zsúfolásig megtöltötte a nézőteret.

* **A Szanatórium-egyesület hangversenye.** A **József főherceg Szanatórium-Egyesület** alapítókéjének gvarapítása céljából **József Agost** főherceg és **Augusta** főhercegnasszony védőséggel nagyszabású hangversenyt rendez február 8-án a fővárosi Vigadó összes termeiben. Az egyesület elnöksége nagy áldozatok után közreműködésre megnyerte **Van-Dyck** tenoristát, a párisi Operaház világhírű művészt, aki Párisból utazik egyenesen Budapestre erre a hangversenyre. A hangverseny másik igen érdekes száma **Kóczián** **Jaroszláv** hegedűművész játéka lesz. **Voghera** **Tullio** zongoraművész, a milánói zenekonzervatórium igazgatója lesz a hangverseny harmadik külföldi közreműködője. A külföldiek mellé hazai művésznőink közül **B. Lenkey** **Hedvig**, a Nemzeti Színház tagja és **Maleczky** **Bianka** operanékesnő csatlakoznak. Jegy a hangversenyre vasárnaptól kezdve a Szanatórium-Egyesület irodájában (**Sándor-utcai régi országház**) és az összes előkelőbb zeneműkereskedésben kapható.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemesebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerésztárakban.

Főraktárak: **Lux** Mihály, **Muzeum-körut 7.**, **Dr. Egger** **Leó**, **Váci körut 17.**, **Török** **József**, **Király-utca** és **Andrássy-ut**, **Kartschmaroff** **A.**, **Népszínházzal szemben**, **Fodor** **J** **Sas-drogueria**, **Kerepesi-ut**, **Gara** és **Roib**, **József-körut 74.**, **Fodor** **Márton**, **Vil.**, **Király-utca 41.** és **Váci-körut 10.**, **Molnár** és **Moser**, **Koronaherceg-u.**, **Neruda** **Nándor**, **Kossuth** **Lajos-utca**, **Székely** **Lajos**, **Andrássy-ut 78.**, **Reiner** és **Társ**, **Buda**, **II.**, **Fő-utca 12.**

* **A Vígsház újdonságai.** A Vígsház legközelebbi játékrendjét egy francia, egy magyar és egy német darab teszi majd változatossá és érdekessé. Ezek közt a francia *Flers és Caillavet* vígjátéka: Les sentiers de la Vertu. Molnár Ferenc fordította: Az erény utjai címen. Az eredeti magyar irodalmat *Malonyay* Dezső képviseli a Katóka kegyelmes asszonnyal, a modern előkelő társaság érdekes rajzával. A harmadik darab Berlin idei szezonjának leg szenzációsabb terméke, *Bejerlein* Zapfenstreich című drámája, amelynél kiválóbb művet a német irodalom évek óta nem hozott létre. Ezt a darabot Zboray Aladár fordítja. Egyelőre a Mormotát adják.

* **Legkedvesebb könyveim.** E címen jelent meg a Singer és Wolfner kiadásában egy fölöttébb érdekes, csinos kiállítású s hazai ex-librisekkel tarkított könyvecske, melyet *Gyalui Farkas*, író és a kolozsvári egyetemi könyvtár őrje, szerkesztett. Ennek a nagy műveltségű írónak ugyanis az az érdekes ötlete támadott, hogy Magyarország jelenleg élő írónak összegyűjti a vallomását arra nézve: mely könyvek voltak az illetőknek idáig a legkedvesebb könyvei, melyek egyszersmind fejlődésükre is a legjelentékenyebb hatást gyakorolták? És az így összegyűjtött adatokból szerkesztette meg az értékes kis könyvet, melyben harmincnyolc író vallomását kapja az olvasó. Ezek a hosszabb, rövidebb vallomások nemcsak az olvasó közönségnek nyújtanak érdekes olvasmányt, hanem irodalomtörténeti szempontból is eléggé meg nem becsülhető adatokat foglalnak magukban. Mert míg egyfelől a hazai és világirodalom legkiválóbb termékeire hívják fel a közönség figyelmét, addig másfelől éles világlátást vetnek azokra az eddig ismeretlen mozgató erőkre, melyek a vallomást tevő írók tehetségének fejlődésére és irányítására első sorban döntő befolyással voltak. Es ez utóbbi mozzanat a könyvet már nemcsak a jelenben teszi érdekessé, hanem annak a jövőre is maradandó értéket biztosít. E könyv a vallomást tevő írók egy és más tulajdonságainak, erőnyeinek és hibáinak minden időben a legmegbízhatóbb magyarázója lesz. Adataiból érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy jelenleg élő írónkra a hazai irodalomból Petőfi és Jókai, a külföldiekből pedig az angol Dickens művei voltak legerősebb hatással. A fáradságot mindenestire köszönettel tartozunk Gyalui Farkasnak, kinek ez újabb könyve nagyon is megérdemli, hogy minden művelt olvasónak az asztalára kerüljön.

* **A Nemzeti Zenei hétfőn.** február 1-én, este fél 8 órakor zenekari hangversenyt rendez a fővárosi vígadó nagytermében. *Góbbi* Alajos intézeti karnagy vezetése alatt. A hangverseny műsora ez: 1. Nyitány nagy zenekarra. *Erkel* Sándor. 2. Zongoraverseny (E-moll). *Chopin-Fausig*. Zenekísérettel előadja *Vajdassy* Erzsébet. 3. Hecsedüverseny. *Saint-Saens*. Zenekísérettel előadja *Fécsy* Károly. 4. A III-ik szimfónia (Eroica). *Beethoven*. 5. II-ik zongoraverseny. *Tschaikowsky*. Zenekísérettel előadja *Schüch* Adrienne.

* **Nő sorsa a férfi.** Irta: *Cs. Szabó* Kálmán. (Kiadta a Franklin társulat.) A női lélek rejtélyes és sejtelmes világába betekinteni s azt vizsgálni célja a most előtűnik fekvő elbeszélő kötetnek. Megvallva az igazat, ha az írónak pusztán a női lélek rejtélyének a felderítése lett volna a célja, hiába való munkát végzett volna, mert arra nagy elmét próbálkoztak már, de csak a sejtélemig jutottak. *Cs. Szabó* Kálmán nem ezt kereste, hanem a csapongó női természetnek csak azokat a megnyilatkozásait csoportosította elbeszélő kötetében, amelyekkel gyakran találkozunk s előtűnik lejátszódnak. Ezt aztán vonzóan szedte egy kis csokorba s vonzó előadásban és stílusban írta meg. Mindegyik elbeszélése nagy gondtal és művészi érzéssel van megszerkesztve s aki élvezetes órát akar eltölteni, annak melegen ajánljuk figyelmébe a kötetet. A könyv ára 3 korona.

Mulatságok.

Medikus-táncestély.

Budapest, január 30.

Ma lesz a medicusok bálja. Táncestélynek nevezik ugyan, de bál lesz és pedig fényes bál, mely, mint rendszeren, ezuttal is egyik legszebb mulatsága lesz a farsangnak.

A medicus rendezőség hivatásához méltó komolysággal vette kezébe az estély előkészítését és tradíciói-

hoz hiven legfőbb törekvése, hogy a bál hölgyvendégei jól mulassanak és kellemes emlékekkel távozzanak holnap reggel a Royalból. Ez a tradíció szerezte meg a medicus-táncestélyek jó hírnevét és népszerűségét.

A bált az orvosi fakultás tanári kara élén *Bókay* Árpád prodekan nyitja meg. Ma délig a következő notabilitások ígérték meg megjelenésüket: *Berzeviczy* Albert kultuszminiszter, *Müller* Kálmán, *Korányi* Frigyes, *Than* Károly főrendiházi tagok, *Bókay* Árpád, *Angyán* Béla, *Elscher* Gyula, *Kuzmics* Pál, *Korányi* Sándor, *Klugh* Nándor, *Jendrassik* Ernő, *Lenhosek* Mihály, *Kétly* Károly, *Moravcsik* Ernő, *Nekám* Lajos, *Navratil* János, *Réczey* Imre, *Taufer* Vilmos egyet. tanárok, *Papp* Béla vezérőrnagy, *Szalay* Imre min. tanácsos.

A táncrend világoskék chagrinhör tárcsa lesz. A zenét *Radics* Béla bandája szolgáltatja.

Mulatságok és táncestélyek A *budapesti indománnyegyetem bölcsészhallgatói Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszter, *Heinrich* Gusztáv rektor magnificus és *Ballaqi* Aladár dékán védnöksége alatt segítő egyesületük alapja javára 1904. évi február hó 16-án, kedden, a magyar tisztviselők országos egyesületének összes termeiben (VIII. Esterházy-utca 4. szám) táncestélyt rendeznek. Az estély kezdete 9 órakor. Jegyeket az Egyetemen lehet kapni. — A budapesti tőtegyesület „*Slovensky spolok*” febr. 14-én este 8 órakor a József főherceg-szálló dísztermében (VIII. Baross-tér 2.) táncmulatságot rendez. — A *Budapesti Dávid Ferenc-Egyesület* február 11-én (csütörtök) a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete dísztermében (VIII., Esterházy-utca 4.) hangversenyyel egybekötött táncestélyt tart. Kezdeté fél 9 órakor. — A „*Szent György*” betegsegélyző- és temetkezési egyesület jótékony célú szociális javára február 13-án a VI. és VII. kerületi Terézvárosi Kaszinó dísztermében zártkörű bált rendez. — A *Kereskedő Ifjak Társulata* február hó 6-ikán tartja jelmezes táncmulatságát saját dísztermében (IV. Magyar-utca 3. szám alatt). — A *Építési és műszaki rajzoló bálja* ant, mely február hó 13-án lesz a Royal-szálló összes termeiben, nagy az érdeklődés; a bál az ideai farsang legsikerültebbikének ígérkezik. A zenét a magy. kir. honvédszenekar *Bochó* karnagy személyes vezetésével, valamint *Toll* Károly és *Árpád* cigányzenekara szolgáltatja. A rendezőség 4000 meghívót küldött szét, s felkéri mindazokat, kik ezt meg nem kapták volna és erre igényt tartanak, jelentkezzenek a bál irodában, Kerepesi-ut 30. — A *Budapesti Katolikus Kör* saját dísztermében (IV. Molnár-utca 11. l. em.) február 10-én, szerdán este kilenc órakor táncestélyt rendez. — A *Budai Dalárda* február 6-iki jelmezes farsangi dalestélyére nagyban folynak az előkészületek. Az estén az „*Egy éj Nápolyban*” című tarsangi tréfa kerül előadásra, melyet a Budai Dalárda karnagjának, *Stojanovic* Jenő közismert zeneszerzőnek fülbemászó melodái tarkítanak. — A február 3-án megtartandó *Bölcsőde-Bál* iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A rendező bizottság egész nap található 1-én, 2-án és 3-án a bál irodában, Angol-királyi szálló, I. emelet, ahova forduljanak azok, akik meghívót nem kaptak s arra igényt tarthatnak.

SPORT.

× **Jégbokey.** A jégbokeyt nálunk egy mágnásokból álló kis csoport kezdi kultiválni. Gróf *Apponyi* Henrik mintegy 15 főből álló társaságot toborzott össze, akikkel a Budapesti Korcsolyázó Egyesület választmánya engedelmével a korai délutáni órákban 3-4-szer a beton pályán gyakorolják a szép játékot. Tegnap délután is összegyűlt a kis társaság, hölgyek, urak, mintegy 15-en. Részt vettek: gróf *Apponyi* Henrik, a két Eötvös baronessa, a gróf *Andrássy*ak, báró *Atzél*, gróf *Wenckheim*, báró *Vécsey*, gróf *Bethlen* stb. Nagy közönség nézte a játékot, sőt a járókelők is érdeklődéssel kísérték a labda járását. Fel-tűnést keltett játékával idősebb gróf *Andrássy*, ki egy maga három goalt csinált. A vidám társaság körülbelül másfél órai játék után szétszórt. Szombat délután három órakor valószínűleg ismét fognak játszani.

× **Esti korcsolyázás.** A Budapesti korcsolyázó egyesület választmánya elhatározta, hogy ma este 11 óráig tartja nyitva a városligeti jégpályát s a katonazene is addig játszik.

NYILTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem széltűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéze betegek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., *Báthory-utca* 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A szatmári képviselőválasztás utó-játéka.** Élénk emlékeztetben van még az a nagy rombolás, melyet a szatmári időközi képviselőválasztás után a felizgott tömeg a Pannónia-szállón és más köz- és magánépületeken végrehajtott. A megejtett rendőri nyomozás öt különböző foglalkozású egyént tartóztatott le, kiket az ügyészség fogházába szállítottak. Az ügyészség a megtartott vizsgálat után most a letartóztatottakkal szemben a vádat elejtette s a károsult feleket magánvádra utasította. Ezzel a váddal most többen fognak élni s káruk megtérítéséért a választási elnököt és a rendőrfőkapitányt perelik a járásbírósnál.

— **A Kuria a párbaj ellen.** A párbajellenes mozgalomnak egyik érdekes mozzanata az az ítélet, amelyet a Kuria legutóbb hozott egy párbaj ügyben, jelölül annak, hogy a legfelsőbb bíróság körében is szigorú mértékkel mérik az ököljognak e középkori maradványát. Az alsóbíróságok ugyanis két hónapi államfogházra ítélték egy tartalékos hadnagyot párbaj miatt. A Kuria — mint az *Ügyvédek Lapja* írja — a beadott semmisségi panaszt elutasította a következő megokolással: „Azon állított körülmény, hogy mint katona, gyógyszerész és hadnagyi rangban levő személy, az előzőldg elkövetett tettlegesség következtében tegyveres elégtétel nem vétele esetében a viselt rangját elveszítette volna és hogy a párvadlra kiállítás után személyének megvédése miatt kénytelen volt ellenfelét megsebesíteni, a büntető-törvénykönyv 77. és 79. szakaszaiban meghatározott olyan ellenállhatatlan erőnek, illetőleg jogos védelemnek nem vehető, mely a cselekmény beszámíthatóságát kizárná.”

— **Felségsértő szerkesztő.** Halleból táviratozzák, hogy az ottani törvényszék előtt ma állott törvényt felségsértés miatt *Fette* szerkesztő, aki ellen az volt a vád, hogy lapjában egy közlemény jelent meg, amely azt újságolta, hogy egy bécsi kórházban meghalt egy kereset nélkül szűkölködő, elzülött ember, aki rokona volt *Vilmos császárnak*. Az ügyész 6 havi fogságot kért kiszabni, a törvényszék azonban felmentette *Fette* szerkesztőt.

— **Egy közjegyző fegyelmi ügye.** *Bochok* Lajos naszodi kir. közjegyzőt az ó-radnai kir. járásbírósa és a kolozsvári kir. ítélőtábla egy rábizott hagyatéki ügy késedelmes elintézése miatt összesen 40 korona bírságra ítélte. A közjegyző, midőn a bírságot behajtani akarták, mérges beadványt intézett a járásbíróshoz, amelyben azt mondta, hogy ne zaklassák őt, van a bíróságnál elég hanyagság és rendtelenség, azzal törődjenek, de különben is kijelenti, hogy a

Járásbíró és kir. ítélőtábla vele szemben durva törvényszegést követett el. Az elsőfoku fegyelmi bíróság felmentő ítéletet hozott, mivel fegyelmi eljárásra alkalmatlannak találták az ügyet, ellenben elrendelte, hogy kisebb rendtelenségek megtorlása végett az iratok a kolozsvári közjegyzői kamarához áttétessenek. A kir. Kuria ma tárgyalta a fegyelmi ügyet Vörösmarthy Béla elnöklésével s Tassy Pál koronaügyész-helyettes indítványára a vádlott közjegyzőt bíróságok iránt tartozó köteles tisztelet megszegése miatt az 1886. tc. 46. §-a alapján írásbeli feddésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Gazdaszövetség végrehajtóbizottsága gróf Károlyi Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vette a szövetségi törvény szükségességét reformja érdekében tett lépések eredményét. Megbizta az igazgatót, hogy gróf Széchényi Imre javaslata s az e tárgyban különböző szervezetek közreműködésével tartott értekezleten kifejezésre jutott kívánások figyelembe vételével dolgozza ki a Szövetkezetek Szövetkezetének alapszabálytervezetét.

Dr. Bernát István igazgató bejelentette, hogy a vidéki agrárpolitikai és gazdasági előadásokat váratlanul nagy mértékben karolták föl s ezeket a legtöbb helyen élénk érdeklődés és nagyszámu közönség jelenlétében végzik. A pozitív eredmény a különböző szövetkezetek alakítása révén már is mutatkozik s remélhető, hogy ily módon a falu népét igaz érdekeiről fölvilágosítva nem lankadó munkára serkentjük. Baán Endre soproni alispánnak a szövetségi ténen kifejtett munkásságáért a szövetség köszönetet mondott. A szövetség által kezdett falusi monografiák ügye örvendetesen halad. Sokan jelentkeznek s ezeknek egy részétől el lehet várni, hogy falusi népünk életét illusztráló érdekes dolgozatokat fognak készíteni. A gróf Károlyi Sándor által kitűzött pályadíjakat ez évben is kiosztják. Helyeselte a végrehajtó-bizottság az igazgatónak azt az előterjesztését, hogy egyes arra alkalmas vidéki központokban ugynevezett szociális kurzusok tartassanak, amelyeken a résztvevőket bevezetik a nálunk annyira szükséges szociális munkába, miáltal társadalmunk emelkedése előmozdítván, az egyes rétegek között mutakozó ellentétek eltüntetése várható.

Az O. M. G. E. és a fiumei kereskedők. Fiuméből jelentik a «Budapesti Levelező»-nek: Két nappal ezelőtt a fővárosi lapokat bejárta az a hír, hogy a fiumei kereskedők értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak az O. M. G. E.-nek azon terve ellen, hogy Fiumében hajóellátó vállalat létesíttessék, amely kizárólag magyar termékekkel, nevezetesen élelmi szerekkel látná el a Fiuméből induló hajókat. Illetékes helyről beszerzett információk szerint a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. A fiumei kereskedők tulnyomó többsége távol tartotta magát a mozgalmától, amely tisztán az O. M. G. E. céljainak létrejöttéből ered. Az érdekeltek körök mindegyike rokonszenvezik az O. M. G. E. tervével, miután a hajóellátásban való részvétel 50 százaléka a fiumei kereskedelem részére ugys biztosított. Csaknem mindenki tisztában van azzal, hogy a hajóellátás — amely öt fiumei kereskedő kezében van — ma sem a hajóvállalatok, sem a magyar termelés érdekeit ki nem elégíti s a jelenlegi állapot, főleg ha Fiume hajóforgalma a kivándorlási törvény életbeléptével jelentősen megnagyobbodik, változtatni kell. Ennek az egy pár kereskedő mozgalmának tehát magában Fiumében sem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 10.000 métermáza 2 és fillérrel magasabb áron.

Készárúüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 8.35 korona, 700 mm. 81 k. 8.30 korona, 300 mm. 80 k. 8.32 5

korona, 600 mm 80 k. 8.275 korona, 300 mm. 80 k. 8.25 korona, 300 mm. 80 k. 8.325 korona, 200 mm. 80 k. 8.20 korona, 500 mm. 79.3 k. 8.30 korona, 450 mm. 79 k. 8.275 korona, 150 mm. 79 k. 8.15 korona, 1000 mm. 79 k. 8.20korona. 250 mm. 79 k. 8.15 korona, 300 mm. 79 k. 8.225 korona, 100 mm. 78 k. 8.225 korona, 100 mm. 77.5 k. 8.225 korona, 100 mm. 77 k. 7.55 korona.

Fejérmegyei: 230 mm. 77.5 k. 8.15 korona, 300 mm. 77 k. 8.15 korona, 200 mm. 76 k. 7.90 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 8.25 korona, 200 mm. 79.5 k. 8.25 korona, 500 mm. 8.25 k. korona, 200 mm. k. 8.25 korona, 1700 mm. 80 k. 8.20 korona, 100 mm. 79 k. 8.15 korona, 600 mm. 70 k. 8.175 korona, 150 mm. 78 k. 8 korona, 150 mm. 80 k. 8 korona.

Tolnai: 2000 mm. 77 k. 7.95 korona.

Bácsföldvári: 5200 mm 76 k. 7.915 korona.

Pancsovai: 1200 mm. 75.5 k. 7.45 korona.

Szerb: 2000 mm. 76 k. 7.60 korona.

Raktárára: 2500 mm. 76.8 k. 7.83 korona.

Rozs: 40 mm. 6.385 korona, 100 mm. 6.375 korona, 300 n.m. 6.35 korona.

Zab: 100 mm. 5.75 korona, 100 mm. 5.55 korona.

Tengeri: 200 mm. 5.30 korona.

Érték-tőzsde.

A keletázsiai háborus hírek nyugtalanították ma a spekulációt. Az irányzat ennél fogva lanyha volt s az árhanyatlást a szokásos heti realizálások elősegítették.

Az előtőzsdén jegyezték:

Osztrák hitel	666.75	666.75	666.75	---
Magyar hitel	763	763	763	---
Leszámitolóbank	460.	460	460.	---
Jelzálogbank részv.	518.	518	518	---
Allamvasut	666.50	667.25	667.25	---
Városi villamos	325.	325.	325.	---
Budapesti Közuti	588.	588.	588.	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	666.75	---	---	---
Magyar hitelrészv.	763	---	---	---
Leszámitolóbank	460.	---	---	---
Jelzálogbank részv.	518	---	---	---
Allamvasut	667.75	---	---	---
Városi villamos	325.	---	---	---
Budapesti Közuti	588.	---	---	---

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.
 aptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvénytársaság
 a szab. osztr.-magyar
 államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérigazgatója.

Mezőgazdák különös figyelmébe

Egyetemes acélekék.

Eltérhetetlen téglacél ekefeje. Páncélcél-kormány-lemez. Magasított acéleképfel. Pervédő kerek. Acél gerendely.

Tiszta acélananyag saját hámorainkból.

Csak kítámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Ekegyártás terén legelső rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépet terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakértői és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Bpest V., Váci-ut 2.

Sürgönycím:
„AGRARIA“ Budapest.

Csak Magyarorságot tessék elfogadni!

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1904 január hó 31-én.

M. kir. Operaház.

Hymnus.

Irta: Kölcsey Ferenc. Zenéjét szerzette: Erkel Ferenc. Utána:

Hunyadi László.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét szerzette: Erkel Ferenc. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

A bor.

Falusi történet 3 felvonásban. Irta: Gárdonyi Géza. Kezdeté fél 3 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

Egyenlőség.

Fantazia 4 felv. Irta: Barrie J. M. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

A szökött katona.

Népszínmű 3 felvonásban. Kezdeté fél 3 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

Kalinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Farago Jenő. Zenéjét szerző: Húvós Iván. Kezdeté 7 órakor.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy ujdonsági estély!

1/2 10 órakor!

1/2 10 órakor!

Képzelt szerelem.

A „Hivatásos Szerelem“ cz. bohózat folytatása. Életkép. Irta: Sztáir. rendező: Steinhardt G.

Végül

11 órakor!

A szerelem áldozatai.

Életkép irta: Caprice, rendező: Rott Sándor. Uj marán jelenetek.

A remek téli kertben reggel 5 óráin Munczy Lajos és fiai zenekara hangversenyez.

Schoffola Ernő A ruganyanyaggyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2
 Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre árjegyzék ingyen.

A Kalap Királynál

kaphatók kizárólag elsőrangú különlegességek 3—4 és 5 koronaért. Helyenkint ujdonságok!
 Budapest, Kossuth Lajos-utca (Klotild Palota).

Malátacakes
 minden egyéb lejt hozzáadása nélkül tiszta malátából készült tea és erőtáplálóanyag. Egy nagy doboz 3 kor.; egy kis doboz 50 fillér.

Malátalikőr
 tiszta malátakivonathal készült erőt és ártólikőr. A likőrök királya. 1 palack 2.30 korona.

Maláta-keserű
 tiszta malátából, malátakivonathal és a leghathatósabb gyögyösvényekből készült páratlan hatású gyomorérettő és étvágygerjesztő. Egy palack 2.30 K.

Maláta-brandy
 tiszta malátából készült erős értítal. Kifűnő élelmitő és frissítő hatásúal fogva nélkülözhetetlen minden túlerőltetés után. Egy palack 3.75, 2.— és 0.95 K.

Maláta-rum 1643
 valódi jamaikai rummal és tiszta malátával készült. Teához a legjobb rum. 1 palack *** 2.30 K, ** 2.10 K, * 1.80 korona.

Malátakivonat-cukorka
 tiszta malátakivonattal készült leghathatósabb szer köhögés, rekedtség és hurutos bántalom ellen.

Számos elismerés orvostanároktól, orvosoktól és magánlelektől.
 Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.
 Oia, a hol még nem kapható, 6 koronától kezdve bérmentve szállítja a „Szent Anna malátakészítő-vállalat“ Kis-Velencén.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1904. január 31-én.

Vigszínház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Józsá.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc. Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

A mormota.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Mars és Xaurof. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Aranypirág.

Operett 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc, zenéje szerző: Huszka Jenő. Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Konti József. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Az éjjeli nap országa.

Norvégia természeti csodái. Száz színesen vetített és 22 mozgófényképpel. Irta: Ráth István. Kezdeté 4 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

A modern asszony.

150 színesen vetített képpel és 16 mozgóképpel. Irta: Ráth István. Kezdeté fél 8 órakor.

Várszínház.

Nyolcadik pont.

Utána:

A szövetségeseik.

Kezdeté 7 órakor.

Gépeszek.

Kazánfűtési vizsgára előkészítő könyv 70 fillér, előbbi és lokomobil és cséplőgépekről 1 kor. 50 fillér, két előbbi és az összes stabilgépekről 2 kor. 50 fillér. Esztorgályosok kézikönyve csavarmenet-számítással 2 kor. Villamossági katedra telefon, villamcsengő stb. 3 kor. — Morva Rezső, Budapest, VIII., Kőrös-utca 10. Vizsgára előkészít. (1889)

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, értelmes előadással

Kellner és Steiner

Király-utca 58. szám.

Képviselek kerestetnek. (2005)

RAUCH EDE

„HELIOS“ fényképezési műterme

fényképek életnagyságban

Budapest, Nagymező-utca bejárat Király-utca 52. sz. a.

2 darab életnagyságú Bromidplatin fénykép	3.-kor.
passzpartout kerettel	1.-kor.
egy darab fénykép	2.-kor.
szék	3.-kor.
kabin	4.-kor.
szék	5.-kor.

mind a legújabb szavatolt kivitelben. Vasár- és ünnepnap egész nap nyitva. Felvételek esős időben is eszközölhetők este 8 óráig. Állványok mellett. Magrendelések minden fénykép után is eszközölhetők. (214)

Ügyvendők mindenütt kerestetnek.

Uj! „Figyelem” Uj!

Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsólégszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fűtőkályhák bádógos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölők **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11. műhely: Bőtvs-utca 61. szám.

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évitőkeamat-törlesztésre földbirtokra és nagyobb bérházakra budapesti és környékbeli házak, telek II-ik és III-ik lételeire 6%-7% kamattal. Drágább tartozásoknak inasabb konvertálását, személyhitelt katonatisztoknak, papoknak, köztisztviselőknél, birtokosoknak, kereskedőknek. **Köszövényeknek és javadalmakra olcsó kölcsönöket** birtokok adás-vételét, parcelláz sokat stb. a legkulsább feltételekkel, szakszertlen és gyorsan lebonolyítja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET

Budapest, VII., Szigetvári-utca 24. szám.

Beküldendő telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokny, felvilágosításra pedig válaszhológ. **Köszövényeknek** Bács, Temes, Torontál, Arad-, Csana és Pestmegyékben szép jövedelem.

SEY DEZSŐ-NÉ cimbalom tanintézet

Kerepesi-ut 34. sz., II. e. 25.

Beiratkozás az év bármely szakában. 251

Alapos oktatás cimbalomjátékban.

Értekezés: Kedd, csütörtök és szombat d. e. 10-12.

PROSPEKTOS KIVÁNATRA KÖLDETİK
M. N. SZAB. 26536 sz.
TÖBBSZOROSAN KIÜNTEVE
PREDTHERSZKY J. FELE
KÖLTŐ ÉS NEVELŐ
KÉSZÜLEKÉK AZ
EDDIG LÉTEZŐK
KÖZÖTT A LEG
JOBBAK
MAGYAR GYÁRTMÁNY
BUDAPEST
K. VÖRÖSMARTY-Ú.
33. SZÁM

Készít mindennemű

olajfestményeket

üvegre, vászonra, fa- és vaslemeze a legizlésebb kivitelben, olcsó áron.

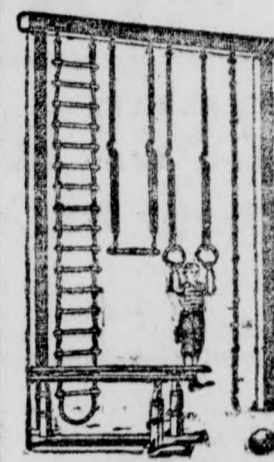
KOMOR IGNÁC és TARSA, festő.

Budapest, VIII., Kender-utca 10. szám.

Vidéki megbízásokat fénykép után is lelkidiszteresen és legjobban eszközöl. 180

DREZSMANN KÁROLY, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-utca sarok)

Boxotva homoru-készörűde villanyerővel. Különlegességek angol és svéd borotvákban Dreszmann-féle homoru-készörűléssel. Ezek hosszú során gyűjtött tapasztalataim B-tesben, Münchenben és Stuttgartban, valamint 1894 óta Németországban, hol mint homoru-készörűs díjnyerő működtem, azon kellmes helyzetbe utatnak, hogy igen t. verőimnek legmesszebbmő igyveit is kielegíthetem. Mint a **Dreszmann és Herzog** stuttgarti cég volt belfegy az általános legjobbnak elismert homoru-készörűlésemmei oly nagy eredményeket értem el, hogy teljesen meg vagyok győződve, hogy hazánkban Magyarországon a legrovidebb idő alatt a legnagyobb vevőket magam részére biztosíthatom. Sürgőncim: Dreszmann-Bpest. 46

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök, tennisz, háló, labda, kókusz-szőnyeg, valódí orosz sarciók, pokrócok, szakok, ponyvák és **fehértuherítő-kötelek** megbízható forrás

Seffer Antal

sporteszközök- és kötélgártó ipartelepe

Budapest, IV., Károly-utca

hótszám 12.

(Központi városi házi épülete.)

Alapított: 1878.

TELEFON 15-56.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve. 1954

HIRDETÉSEKET

felvesz a MAGYARSÁG kiadóhivatala

Brázay-féle sóborszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

5 kor.-ért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 darab) kovessé megérült, finom, enyhe (269)

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona-, ibolya-, rezeda-, jászmin- és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétel küldi:

Scheffer, Budapest, VIII., Bezerédj-utca 3.

Hirdetéseink alapján történt rendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Koksz-eladás.

Tisztelettel tudatjuk, hogy 1904 február 1-től a további intézkedésig a **darabos-** valamint a **diónagyságú légszesz** **koksz** árát 100 ko.-kint helyt Budapest-józsefvárosi, ferencvárosi és budai légszeszgyárainkban 3 K 28 f.-ről

3 K-ra mérsékeljük.

Házhoz szállítás és lerakásért legalább 1500 ko. súlyú nyílt fuvarokban 100 ko.-kint 20 fillért, zsákokban pedig 250 ko.-tól kezdve 100 ko.-kint 28 fillért számítunk. Budapest, 1904 február 1-én.

A budapesti légszeszgyárak helyi igazgatósága.

Részvények

vidéki takarékpénztári, iparvállalati, vicinálvasuti, továbbá exotikus, hivatalosan nem jegyzett értékpapírok, valamint külföldi értékpapírok, éppúgy részjegyek legmagasabb árak mellett vétetnek. **Tőzsdei megbízások kivitele.** Legmagasabb előleg értékpapírokra és sorsjegyekre.

Bankbetéti társaság

Salgó és Tsa BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 9. sz.

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák. Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy árleszállítás! * * Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy árleszállítás!

Senki ne mulassza el ezen kedvező

Alkalmi vételt!

«A Tudomány és Irodalom» legértékesebb művei új állapotban, mélyen lezárt árakon a bolti árak egynegyede (1/4) értékében (vagyis a mely műnek ára 2 K., az 50 fillérről nagy választékban

VASS JÓZSEF könyvkereskedése és könyvkiadóhivatalában

Erzsébet-körút 38. sz. BUDAPEST Erzsébet-körút 38. sz.

állandóan kaphatók.

Kívánatra ugyanott egy magánfelelnek, mint egyesületek, olvasókörök, köz- és iskolai könyvtárak stb.-nek készségeen szolgálnak és a jelzett címre megküldik a «Könyvbarátok Tanácsadóját», mely a raktáron lévő összes művek legjutányosabb árjegyzéseit is tartalmazza.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek s úgy az alatt felsorolt alkalmi művekből, mint az árjegyzékből választott és tiz koronát meghaladó rendelmények bérmentve megküldetnek.

Nevezetesebb művek jegyzéke:

<p>Bartha: Hangulatok 4 K. bolti ár helyett most csak 1.— K</p> <p>Barilli: Dodero kapitány 2 K. b. ár h. most csak —.50 »</p> <p>Beregszászi: Valódi magyar szakácskönyv 2 K. bolti ár helyett most csak —.50 »</p> <p style="text-align: center;">Badnár Zsigmond újabb művei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «A magyar irodalom története», két vastos kötetben nemzetünk irodalmának történetét legkimerítőbben tárgyalja 17 K. b. ti. ár helyett most csak —.425 » 2. «Szellemi haladásunk törvénye», szerző első munkája s melyvel a kultúrák elismerését is kivívta magának —.140 K. helyett —.35 » 3. «Az eszméző magyarizata», az erkölcsi világ törvényeit tartalmazó érdekes mű —.60 K. h. —.35 » 4. «A tudomány esődjéről», Brunetiére híres tanulmányát tárgyaló és az erkölcsi világ igazságát hirdető híres mű —.60 K. helyett —.15 » 5. «Az erkölcsi világ, kiváló figyelmét és felhívástkeltő irodalmi becsű mű 5 K. helyett 1.25 » 6. «A magyar nemzet politikája» —.60 K. helyett —.15 » 7. «Az erkölcsi törvény alkalmazása», 8 K. h. —.75 » 8. «Erkölcsi kérdések», nevezetesebb bölcsészeti munka —.2 K. helyett —.75 » 9. «A jog keletkezése és fejlődése», elismert szakmunka —.1 K. helyett —.25 » 	<ol style="list-style-type: none"> 10. «A népfajok sorsa», az egyes népek jellemzése és a faji átalakulásra beható realizmus hatású tárgyaló irodalmi becsű mű 3 K. h. 1.— K 11. «Eszményünk», az idealizmus és realizmus árja szerint módosuló eszmények beható tárgyalását tartalmazó mű —.3 K. helyett 1.— » Daudet: Tarasconi-Tartarin —. (2 K.) —.50 » Doyly: Az utolsó probléma —. (2 K.) —.40 » «Véres boszu —. (2 K.) —.50 » «Dilettáns detektív —. (2 K.) —.50 » Endrei: Mátyás király élete és halála —. (2 K.) —.50 » Farkas E.: Ocskay brigadéros —. (2 K.) —.50 » Felicit: Egy szegény ifjú története —. (2 K.) —.50 » Flammariou: Uránia —. (2 K.) —.50 » «A világ vége —. (2 K.) —.50 » Gaul K.: Válás előtt és Válás után —. (2 K.) —.50 » Gorkij: Szegény emberek —. (2 K.) —.50 » Gautis: A vádlottak padján —. (2 K.) —.50 » Jómadarak —. (2 K.) —.50 » Kenedi: Gyarlóságok —. (2.80 K.) —.70 » Kielland: Nyomorosan —. (2 K.) —.50 » Knuth: Ehség —. (2 K.) —.50 » Kovács: Adókezelési könyv —. (1 K.) —.25 » Dr. Lahmann: Hogyan táplálkozzunk —. (2 K.) —.50 » Mariti: A két szék —. (2 K.) —.50 » Maurier: Egy örült naplója —. (2 K.) —.50 » Mocnik: Mértan —. (3.60 K.) —.90 » 	<p>Móricz P.: Rákóczy Ferenc —. (2 K.) —.50 K.</p> <p>«Nagy Napoleon császár —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Nagy Endrei: Vörös lovag —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Népdalok —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Ohnet Gy.: A vasgyáros —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Az élet harc —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Ózsi K.: Telivérek —. (2 K.) —.75 »</p> <p>Pekár Gy.: Dodo főhadnagy —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Manőver szerelem —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Rényi: Rinaldo-Rinaldini —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Rio: Betyárok —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Sienkiewicz: Polgár és nemes —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Shakespeare: A velencei kalmár —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Hamlet —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Antonius és Cleopatra —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Leár király —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Stevenson: Az öngyilkosok tanyája —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Szomory: Párisi mesék —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Szűts J.: Pokol —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Tolsztoj: Mi a művészet —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«A kozákok —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Korunk rabszolgasága —. (1.60 K.) —.40 »</p> <p>Tótvölgyi: Végzet —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Turgenev: Az elhódított hódító —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Verne Gy.: Kin-Fu —. (2 K.) —.50 »</p> <p>Zóla: Nana —. (2 K.) —.50 »</p> <p>«Pérez —. (2 K.) —.50 »</p>
--	--	---

REMÉNYI MIHÁLY

száraz- és szűzformákkal, díszkivitelűekkel kiállított műhelyeszközök, vonós-hangszerek szakembere, a M. kir. Zeneakadémia szállítója.

Budapest, Király-utca 44 1/2. szám.

Ajánlja dus raktárat az összes hangszerek, hurkok és vonókban.

Specialista vonós-hangszerek készítése és javításában.

A hangfokozó-gerenda feltalálója, mely által bármely hegedű vagy posztónka, sokkal nagyobb és állandóbb hangot kap, melyet teljes közönség vállalhatik. — Elismertvények a legnagyobb művészekről bármikor megtekinthetők. Olasz, francia, angol, német és magyar mesterszorgók és gondnokok nagy raktára. Vétel, becsúrosítás, és gondnokság a legmagasabb árral. Quintissima, tartós eladás a legmagasabb árral. Quintissima, tartós eladás a legmagasabb árral. 1841.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHMIDT M.

szíjgyár, ó, nyerges és bőröndös

Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.

Kocsizó- és lovasági-szerszámok.

97 Mindennemű utazóbőröndök.

Megrendelések és javítások pontosan és határozottan eszközöltetnek.

Személyhitel, ólósó (törlesztéses) havi vagy negyedévi részletekkel a havi katonatisztoknak, (hasznos-ri óvadékra is) hazai és főtudajdonosoknak (esetleg II. helyre is) hivatalnokok és kereskedőknek, iparosoknak, esztelg kezsek nélkül is gyorsan, és díszkötten

BALASSA ÁRPAD bankbizományi irodája

(291) Budapest, Vörösmarty-u. 57. I. em.

Telefon ————— Válaszbélyeg

Werndl-fegyverek

katonai puszkaműveket által kipróbálták — majdnem új állapotban

Gyalogsági fegyver	K 5.— 7.— 10.—
Rövid gyalogsági fegyver	K 8.— 12.— 15.—
Lovassági karabély	K 14.— 16.— 20.—
Lovassági karabély egészen új	K 25.— 30.— 40.—
Töltények darabja	K —. 10.— 19.— 10
Fegyverszj darabja	K 1.— 2.— 3.—
Szurony hüvellyel darabja	K —.60 1.— 1.50
Lefauchaux revolver	K 4.— 8.— 8.—
Buldog revolver	K 6.— 8.— 10.—
Revolver táská	K 3.— 4.— 5.—

Fegyvereinkért jótállást vállalunk. Az igaz nem jelölés esetén közep minőségű fegyvereket küldünk.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udv. szállítók egyenruházati intézete Bud pest, IV. Váci-utca 35. sz.

„Herkules“

Brauns Rudolf-fele dresdeni «Acélszélturnbinagyár» törv. védett eredeti gyártmánya. Évek óta fényesen kipróbált

költség nélküli üzemerő

vízszállításra, villamos világításra, gépek hajtására mezőgazdasági, ipari és bányászati telepeken. — Prospektusokkal, fölvilágosítással, költségvetésekkel, tervekkel stb. készségeesen és ingyen szolgál

Dr. Dietrich Sándor

BUDAPEST,

Akadémia-utca 14. sz.

BÜTOROK

a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre **DEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknél Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

KIVITELI CZIMTÁR

III. KIADÁSA.

SZERKESZTI A MAGYAR KIR. KERESKEDELMI MUZEUM

Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a. szám.

T. Cz.

A m. kir. kereskedelmi muzeum a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter úr rendeletére most bocsátja közre a

KIVITELI CZIMTÁR

III. kiadását.

A hivatalos szerkesztés alatt levő és az eddigieknél jóval bővebb magyar kiadású mű folyó évi augusztus elején fog megjelenni.

A Kiviteli Czimtár III. kiadása nemcsak külkereskedelmi kézikönyv lesz s nemcsak a külföldi fogyasztókat fogja a magyar szent korona országai ipari és mezőgazdasági termékeinek kivitelével foglalkozó czégek felől tájékoztatni, hanem a hazai jelentősebb beszerzési forrásokat is fogja tartalmazni a belföldi piacok meghódítása céljából. Benne lesznek tehát különösen a hazai gyárosokon kívül a különlegességeket készítő kézmű- és műipari telepek, a háziipari vállalkozók, az őstermelés kiválóbb képviselői s azok a kereskedők, a kik hazai cikkek elárúsításával foglalkoznak. De benne lesz a műben minden tudnivaló, a mely a külkereskedelemre és a belföldi üzlet folyására vonatkozik.

A Kiviteli Czimtárt tehát gyáros, termelő, kereskedő és fogyasztó egyaránt fogja forgatni.

Ezért jelenik meg egyelőre a magyar kiadás máris 10—15.000 példányban mely mennyiségnek nagyrésze a m. kir. kereskedelmi muzeum által hivatalból terjesztetik úgy a belföldön, mint a külföldön, de különösen a külföldön fennálló kereskedelmi kamarák, konzuli hivatalok, gazdasági szaktudósítók és kereskedelmi képviselvek stb. útján.

A hazai czégeknek tehát jobb alkalmat alig nyújthatunk üzleti érdekeiknek reklám útján való előmozdítására, mint a mostanit. Megszerezvén a mű kiadási jogát, annál nagyobb bizalommal fordulunk hazai gyárosainkhoz, termelőinkhez és kereskedőinkhez hirdetésüknek feladásáért, mert a fentiekből is kitűnik, hogy a mű csak komoly kezekbe, csak az igazi érdekeltség kezébe jut, a mely megrendeléseivel bizonyosan fel fogja keresni a «Kiviteli Czimtár» hirdetőit, illetve czégeit.

A mű 25—40 ivnyi terjedelemben fog megjelenni s a hivatalos terjesztésén kívül a nem hivatalos úton való terjesztését már azzal is biztosítani kívánjuk, hogy bolti árát — a terjedelemben képest — csak 2—4 koronában állapítsuk meg.

Gondoskodni fogunk arról is, hogy a hirdetések külalak és csinosság tekintetében teljesen kielégítsék hirdetőink kívánalmait s az érdeklődőknek figyelmét föltétlenül felköltsék.

A mennyiben a t. czégre vonatkozó adatok a Kiviteli Czimtár hivatalos szövegében csak röviden közöltnek, e szöveg alatt kívánatra utalhatunk a t. czég bővebb szövegű hirdetésére.

Hirdetésekre vonatkozó fölvilágosítást kívánatra legnagyobb készséggel megadjuk.

A Kiviteli Czimtár kiadóhivatala.

Szentkirályi-utca 28.

Tudomásunkra jutott, hogy egy budapesti czég már több mint egy éve egy «Kiviteli Czimtár» számára hirdetésekkel gyűjt és kapunk is már több czégtől értesítést, hogy hirdetésüket a «Kiviteli Czimtár» számára már feladták volna. Hivatalos jelentést téve e miatt a kereskedelmi muzeumnak, a következő átiratot kaptuk:

A „STEPHANEUM”
tek. Igazgatóságának
Budapest.

F. hó 8-án kelt beadványából megütközéssel értesülök arról, hogy a m. kir. kereskedelmi muzeum szerkesztésében megjelenő Kiviteli Czimtár III. kiadásához erre fel nem jogosított egyének is gyűjtenek hirdetéseket. A midőn ebben az irányban a vizsgálatot megindítatom, az érdekeltséggel való közlés végett kijelentem, hogy a fent említett Kiviteli Czimtár hirdetés-gyűjtési joga szerződés szerűleg a tek. Igazgatóságot illeti meg s így az említett műbe hirdetéseket csak a tek. Igazgatóság megbízottjai vehetnek fel.
Budapest, 1903 május 11.

Lakatos,
m. kir. keresk. muzeumi igazgató.

Ezen átirat szolgáljon t. Czimed tájékozódásul és kérjük tisztelettel, sziveskedjék a «Kiviteli Czimtár» számára szánt hirdetését vagy a tisztelettel alulírott kiadóhivatalban közvetlenül, vagy csak a kiadóhivatalunkal feltűnő hirdetés-megrendelési levelet fölmutató megbízottunknál eszközölni.

Tisztelettel

Kiviteli Czimtár
kiadóhivatala
VIII., Szentkirályi-u. 28a.

Minden szó 3 fill.

Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés

ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszlevegőt beküldi. Ha valaki körülnyesebb értesítést kíván, a szükséges válaszlevegően felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársáknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhész, Baranya-Csuzán.

Egy
ügyes és csinos fiatal ember, ki 4 polg. vérezt, bármilyen állást elfoglal. Cim a kiadóhivatalban. (12137)

Sürgősen
keresek faluhelyre egy jó bizonyítványokkal rendelkező ifjút hatod gimnazista fiám mellé nevelőnek, hogy fiamat a magánvizsára sikeresen előkészítse. Biztosítva jó fizetés és teljes ellátás. Jelenkoron tehát január 27-ig Dudinszky Ákos gör. kath. lelkésznel, Rosztoka-Pásztyán, u. p. Nagy-Berezna. (Ung-m)

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házfűrészek, telkek stb. tővábbá környékbeli ingatlanok II. és III-ik tételére 4-7%-os kamattal, személynélküli minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akáca-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszlevegő küldendő.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 296.

Orvos
(keresztény) keresetik közeli Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszerár, Pozsony-Püspöki.

Kis gyermek-
padocskasztalkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. (12152)

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemű stb. veszek legmagasabb árban. Szerer. Luiza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, divánokat, fotelokat, matracokat, ablaklámpákat olcsón elkészítik háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkben a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermekek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104 ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borotva homorú-készítőlde villanyerővel — Különleges-ségi fizet borhóly- és lod-részleti-cikkben. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetíték mindent a világon! Válaszlevegőket kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, evelés, stb.) ad egy urad, ki az illető országokban tartózkodott. Kintű referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezeség nélküli kölcsönüggekben önálló, hitelképes egyéneket diskrejt gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Péter-utca 11. küldendők. Válaszlevegő.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58. léképez felnötteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyeztetés és két-ös könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helvesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajtáthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB.
PAP PAP PAP
LAN LAN LAN

TÖSSZEMANTHATÓ VASÁGY I. ACÉLSODRONY
3KIVEHETŐ MATRAGGAL 10ft. ÁGYBETÉT 5ft.
GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző áruk kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Óriási raktár divatos Szuknsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.
TSUK MIKSÁNAL, ANDRÁSSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.

Elegáns női ruhákat
készíték saját műtermében mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készülnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformálj és Paletó, a téli divat disze 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóitiek 18—20 frt és teljebb. Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóbból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetből 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Inzblou ok flanel vagy barchetből 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok atlasz flanelből 1 frt 30 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60—1.90 frt., 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltenek. Mérték megadás felőbőség, alóbbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékes alhosza beküldendő.
BRUCK ZSIGMOND
GSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61. sarok.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
UGORKA TEJ,
mely szonnan eltávolít minden szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájakat (mitesszer) stb. és az arcmat friss bőrszeget, fiatalosot kölcsönöz.
Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudre 2 K.
Főzetköl-dei hely: **Balassa Kornél** gyogy. BUDAPEST. szor-ara Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrassy-ut 38.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruhaza.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesti-ut 41. (Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkeimekben. Mérték szerinti megrendeléseket az általában elismert 14 frt árakban a legújabb divatkeimekből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 129

Bámulatos egy «Columbia» grafon hangtisztasága és tiszta hangkijetése, erőssége! «Columbia» lemezek utólrhetetlenek!! Párisi világkiállításon «Grand Prix»-el kitüntetve. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—, «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.
Telefon 62—88. Telefon 62—88.
Wiegand és Társa
BUDAPEST,
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját áraképe vagy bármely tetszés szerinti kis ténkép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen készít hű kivitelben, 60 cm. méretségben, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalatik, az önköltségünket, 1 frt 50 ket számítunk.
Az ipar **12** forint 1 darab összesukható vaságy acélsodrony-betéttel, 3-retű matracal és terítővel.
csodája! **12** forint 50 krajóár egy darab selyempaplan fodorral és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.
Megrendelhető csakis **BUDAPEST, Muzem-körút 27.**
GICHNER ÖSTVÉREK
Paplan- és matragyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

— Alapított 1854. évben. —
Ablakvédő-, faredő- és redőfenyely-gyár.
KALLAB V. Ruth József utóda
BÉCS
XVII., Hernalser Hauptstrasse Nr. 52.
XVII., Bergsteiggasse Nr. 28. 158
Arjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

Budapestre utazók becses figyelmébe!
Ki akar jól rágni?
FOGAK 2 forinttól és teljes fogsorokat rágásra heilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogműterm tulajdonos **Kovács I. Károly-körút 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet. 8 Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.